

Arctic Circle Road

aqqutigalugu takornariaalerinerup ineriartortinneqarnissaa

Sisimiut

Kangerlussuaq

Imarisai

- 4 Eqikkaaneq
- 6 Arctic Circle Trail
- 8 Arctic Circle Race
- 10 Sermersuarmut aqqusineq
- 12 Sisimiuni talittarfik kangerlussuarmilu umiarsualivik
- 14 UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaa
- 16 Ingerlatanut ataasiakkaanut takornarialerinermit
immikkut akuersissutit
- 18 Takornarialerinermit ataatsimoorussamik suliniummut akuersissutit
- 20 Silap pissusianik ilisimatusarneq, issittumilu misileraanerit
- 22 Qeqqata Kommuniani Kalaallit Nunaannilu takornarissat
- 24 Qeqqata Kommuniani ukioq kaajallallugu takornarialerineq
- 26 Arctic Circle Road allannguisutut
- 28 Takornarialerisut namminersortut Arctic Circle Road-imi
unnuiffissanut aningaasaliinerat
- 30 Arctic Circle Road-imi takornariaqarneq
- 32 Inuaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasinnaasut
- 34 Arctic Circle Road misissueqqissaarinerillu allat
- 35 Missingersuutitigut pisortanut kingunissai
- 36 A/S Arctic Circle Traffic
- 38 Suleqatigiinnikkut ineriartortitsineq, siunissamillu
ungasinnerusumut pilersaarusiorneq

Turismeudvikling igennem Arctic Circle Road
Redaktør Qeqqata kommunia & Arctic Circle Business (ACB)
Ilusiersuisut | Layout ReneDesign
Assit | Foto Qeqqata kommunia
Naqiterneqarfia | Tryk Nuuk Offset
© 2019 qeqqata

Saqqummiisoq | Udgivet af Qeqqata Kommunia & ACB
Makkorsip Aqq. 2 – Box 1014 – 3911 Sisimiut

Hvis ikke andet er nævnt er alle fotos taget af personale eller
fra Visit Greenland/ACB fotosamlinger. Kopiering fra denne
Rapport tekst eller fotos må kun finde sted efter aftale med
Qeqqata Kommunia.

Eqikkaaneq

Kangerlussuup Sisimiullu akornanni takornarialerineq, Destination Arctic Circle-mi inuutissarsiutillit aamma Qeqqata Kommunia ukiuni kingullerni 25-ni ineriertortippaat, ingerlappaat, naatsorsutigalugulu iluatsissasoq. Agguataarineq imaannikuuvooq, kommuuni akulikitsumik Namminersorlutik Oqartussanik suleqateqarluni sinaakkusiarsimasoq. Najukkami inuutissarsiutillit, kajumissutsiminnik suleqatigiiffit innuttaasallu kisalu avataani suleqatigisat suleqatigalugit, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut, nunarsuatsinnillu Kalaallit Nunaannut tikittartunut nuannaarutaasumik takornarialerinermi ineriertotitsinermi, ataatsimoorussamillu aaqqissuussinerminni sinaakkutit taakku atorluartarpaat.

Nunap immikkoortortaani suliniarneq takornarialerinkkullu, soorlu

- » Arctic Circle Trail
- » Arctic Circle Race
- » Sermersuarmut aqput
- » Polar Circle Maraton
- » Sisimiuni talittarfik nutaaq
- » UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassannortita
- » Aasivissuit-Nipisat aamma equalunniartitsi-nermut tammajuitsussarsitsisnilarluni pinia-riartitsisnarernut akuersisutit eqqarsaatiga-lugit annertuumik iluatsitsiviuspoq.

Ataavartumik suliniutissat nutaat ineriertortin-neqartuarnissaat sulisutigineqartuarput, soorlu

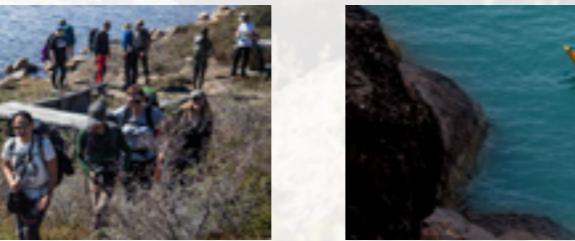
- » Kangerlussuarmi umiarsualivik nutaaq
- » Aqqutikitsumi sermersuarmi takornarialera-lunilu uumasuuusiveqarnissamik suliniummut atatilugu nunamik immikkut atuisinnaaner-mut akuersisut
- » issitumi misileraavissaq, pilerinartullu nutaat soorlu Sisimiuni qaarsuup iluani naluttarfik.

Suliniuterpaaluit taakku nunap immikkoortortaani ukioq kaajallugu takornarialerisinhaanermut tunngavissiippit, tamannalu tunngavigalugu najukkami takornarialerillutik suliffeqarfiiit minnerusut takornarialerinermi ukioq kaajallugu suliffinnik pilersitsisinhaalersimallutik.

Takornarialerinermi ukioq kaajallugu suliffiit Kalaallit Nunaanni amigaataapput, matumanilu nunap immikkoortarpaalui aasaanerani qaammatini marlunni-pingasuni takornarialerinerup nalaani avataanit tikisillutit sulisoqartarlutik.

Arctic Circle Road-ip pilersinneqarnissaata iluatsinnissaanut, takornarialerinerup ineriertortinnejerner tuningavissiivoq. Arctic Circle Road-ip Kalaallit Nunaanni nunatarujussuaq ammaassavaa, aqqusinerlu ingerlafigalugu misigisassarpasnuvik misigitsisallu. Nunarsuup sinnera assigalugu, nunatargasut takusassarpasvuili nalinginnaasumik tikikkuminatsut Arctic Circle Road-ip tikissinnaalersissawai. Nunarsuatsinni takornarialerinerup ineriertortinnejernissaani aqquserngit pingaaruteqarsimapput, Kangerlussuarmilu Sermersuarmut aqqusineqalernikkut Kangerlussuaq Kalaallit Nunaanni takornarialerinerpaat aappaattut inissimalernikuuvooq. Arctic Circle Road sinerlugu unnisarfinnik, illuaraqarfinnik, lodges-inik (unnisarfinnik), illuaqqanillu sanaartortsinissamut, najukkami suliffeqarfiiit annertuumik aningaaasaliinissaminnut piareersimapput.

Arctic Circle Road Kangerlussuup siunissaanut isumannaarinissaaq, taamaalillu-ni Kangerlussuarmi unnisarfinnut aningaaasaliinissamut tunngavissiissalluni.

Amerikkarmiit sakkutooqarfiaata 1992-imi matuneqernerata kingorna Kangerlussuup siunissa pillugu nalornissuteqernerup kingunerisaanik, unnisarfinnik nutaanik sanaartorti-sinissaq kikkut tamat merserisimavaat. Kangerlussuarmi akikitsunik unnisarfinnik vandrehjem-minik pilersitsinukkupput, tamannalu nunap sinnerani unnisarfinnut ajoraluartumik naapertuugani, taamaattumillu nunami takornarialerinermut ataqtigisitsilernani.

Kalaallit Nunaanni sumiiffiit marlk akornanni akikitsumik angalasinnalernissaq Arctic Circle Road-ip aamma kingunerissavaa. Tamatumma kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni takornariaaneq akikinnerungaatsialissaq, Kalaallit Nunaannullu takornariarusuttunut amerlisaataassalluni. Assiiginngisitarnerusumik aamma attaveqaatigiilersissaaq, taamaalilluni takornarissat nunakkut, imaatigut silaannakkullu "the Golden Circle of Greenland" (Kangerlussuaq-Sisimiut-IIulissat) misigisaqarfialugulu angalaarfigisinnalissavaat. Nunap immikkoortortaani takornarialerinermi ineriertotitsiuaneq, Arctic Circle Road-imilu takornariartut annertuumik amerlippatata, nunap sinnerani immikkoortortani takornariartarfinnut sunnivigeqatigisitsilissaaq.

Destination Arctic Circle-mi ukioq kaajallugu takornariartartut, ukiup qanoq ilinera ape-qquatainngu IIulissani Nunatta Kujataanilu UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassangortitaanut ingerlaqqittassapput. UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa akornani nunap immikkoortortaanni takornarialerinerit aamma ineriertotin-neqarsinnaalissapput, soorlttaaq sulinerminnut atatillugu, ilaqtuttinnullu tikeraarlutik ullaatsinni Nuummut tikittartut pitsaunerusumik atugaqaliassasut. Takornarissat Arctic Circle Road-imilu takornariareertillutik allatigut misigisaqarnissa-minnik kissaateqassappata, Aasiaat Maniitsooru takornariartarfittut ineriertotinnejernissaaluar-nerulissapput. Mittarfiit amerlillugit, nunattalu avataanit timmisartuussisarnerit amerlillugit mittarfiit nutaamik aaqqissuuteqqinnejernisigut, Kangerlussuakkooriarlutik IIulissakku Nuukkullu angerlamut aallartarlutik Kalaallit Nunaannut takornariartartut annertuumik amerlisaataassaaq.

Iseritat Namminersorlutik Oqartussat Qeqqata Kommuniatalu akornanni agguataarneqarnissaani, Kangerlussuarmi Mittarfik Qeqqata Kommuniatalu attaveqaatigiinnermut tunngasut allat Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffia iluaniiginnassanersut imaluunniit tamakkiumik ilaannakortumilluunniit Qeqqata Kommuniatalut tunniunneqassanersut apeqquaassaaq. Nunap immikkoortortaani angallannermi attaveqaatinik piginnittussaalluni, sanaartortussaalluni ingerlatssusaalluni aktianik ingerlatseqatigiik A/S Arctic Circle Traffic-ipilerniarlugu, Qeqqata Kommunalbestyrelsiata aalajangernikuua. Kangerlussuarmi Mittarfip tiguneqarnissaq qulakkeerneqarnissaal, Arctic Circle Road-illu sanaartorneqarnissaai saliunneqarpuit.

Inuaqatigiit aningaaqarnerinut Arctic Circle Road imminut akilernissaassaaq, taamaallaallu ukiut 11-14-it ingerlareernerini inuaqatigiinnut iluanaarutaalissalluni. Arctic Circle Road takornarialerinermi suliffeqarfinnik pilersitsissaq, tamannalu mittarfinnut pisissanullu akitusutit nunatta karsianut tuttartt annertusinissaat ilanngullugit, ukiumut minnerpaamik 54 mio. ko-

Arctic Circle Trail

Kangerlussuup Sisimiullu akornanni 160 km-inik takitigaluni Arctic Circle Trail ukiualuinnaat ingerlanerini, Issittumi pisulluni takornariartarfittut soqutigineqarluersimavoq. Pisullutik takornariartartut annertuumik amerliartorput, 2018-imilu 1.500-inik amerlanerullutik. Arctic Circle Trail kisiat pillugu atuakkat ilitsersuutit tuluttut tyskisulu saqqummersinneqarnikuupput. Nunani allani tusagassiuutit, pisuffik nuannaarutaasumik Arktis' Camino-mik taasarpaat.

Oqalutuassarpasuurnut soqutiginarluinnartunut Arctic Circle Trail sinaakkutavaaq. Internationale bank HSBC-mi sulisut 100-t, pisuffimi 100 km-inik takitigisumi 2018-imni pisupput. HSBC Arctic Challenge 2018-ip ingerlanneqarnerani sapaatip akunnera Kalaallit Nunaanniifluvoq, tassanilu ulloq ataaseq atorlugu Kangerlussuarmi Sermersuamukarput, ulluni tallimani Arctic Circle Trail-ikkut pisupput, ullorlu ataaseq Sisimiuniillutik. Pisulluni takornariernermik nuannarisalik tyskeq, ukiut qulit kingullit ukiut tamaasa Arctic Circle Trail-ikkut pisuttarpoq.

Siuinssamat ungasinnerusumut takornarieinerup ineriertortinnejarnissaanut inuutissasiutilit kommunillu ilisimaalugu misiliinerinut, Arctic Circle Trail aamma oqalutuassartavaa. Najukkami innuttaasunut takornariissanullu neqeroorutaallutik, 1990-ikkut aallartismalernerani Arctic Circle Trail-imni illuaqqat mikinerusut arfinillit sanaartorneqarput.

Ukiualuit qaangummata Private Sisimiut Tourism Amitsorsuup kitaa-tungaani qajariartfimmik (kanocenter) 300 m2-imik illatalerlugu pilersissallugu misilippaat. 2000-ikkunni aqut inussunnik nalunaqutserneqarpoq, kommunilu Innajuattumi Itinnermilu illuaqqanik anginerusunik marlunnik sanaartortsilluni.

Illuaqqat taakku anginerumaat qimussertartunut, ujakkaartartunut, kingullertigullu sikkilinik issusuunik assakaasulinnik (fatbike) sikkilertartunut ukiuunerani pitsaasunik atugassaqart-silerlutik. Qimussit, ujakkaartartut sikkilertartullu ukiuunerani ulluni pingasuni aqqtikku ingerlaartarnermanni marloriarlutik unnuisarnsaani, qajariartfimmik Innajuattumilu illuaqqat inissismalluarput. Qimussit sukkanerusut ullaat marluk aqqtikku ingerlaartarnermanni ataasiarlutik unnuinissaminni Itinnermi illuarq unnuiffigisarpaat.

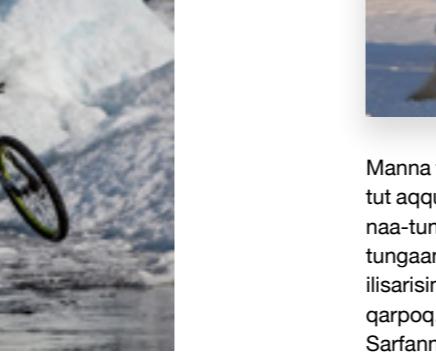
Aappalaartoq = Massakkut Arctic Circle Trail-iusoq
Sungaartoq = Arctic Circle Trail-issaq

6

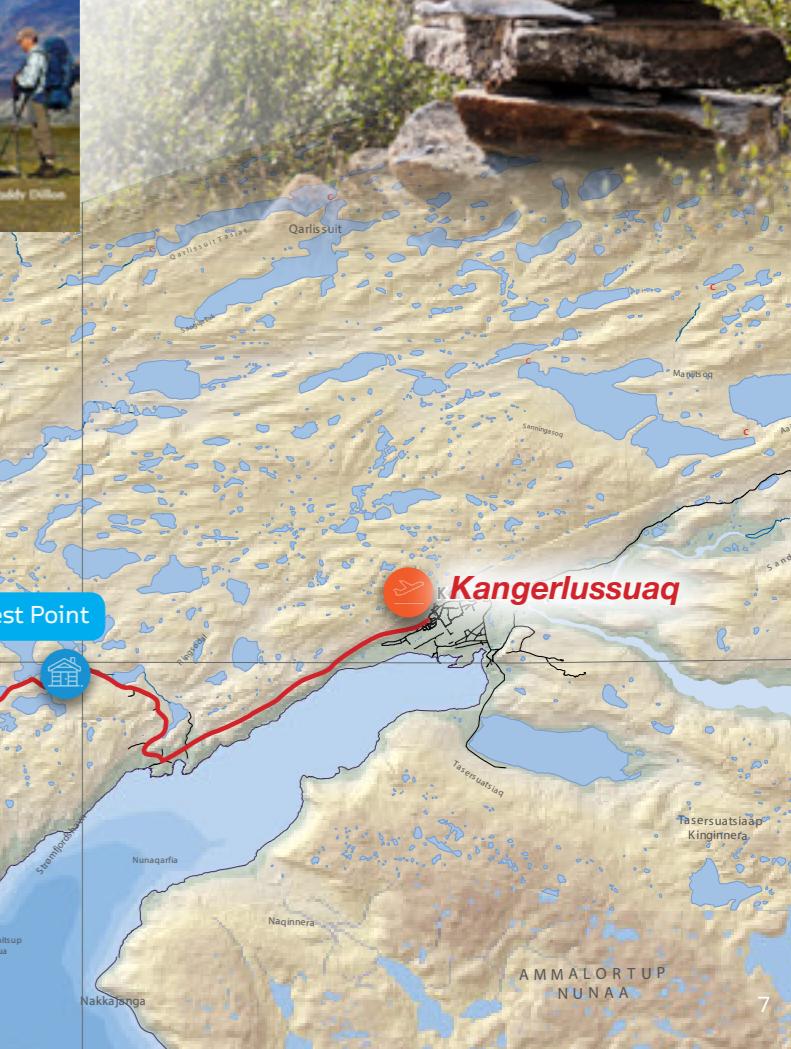
Arctic Circle Trail-ikkut sikkilersinnaaneq takornarielerisut ilisimaalugu misilippaat. Sermersuarmi mountainbike-nik sikkilersinnaanerup pilerisaarutigineqarnissaq pillugu, Destination Arctic Circle 2012-imilu Red Bull-imik tjekkiiamillu Petr Kraus-imik soleqateqalerpoq.

Arctic Circle Trail aqqtigalugu Sermersuarmit Ikersuaq Davids-imut sikkilinik aputikkoorutnik sikkilersinnaanermik, 2014-imilli Hotel Sisimiut Sirius Greenland soleqatigalugu aqqissuussarpoq.

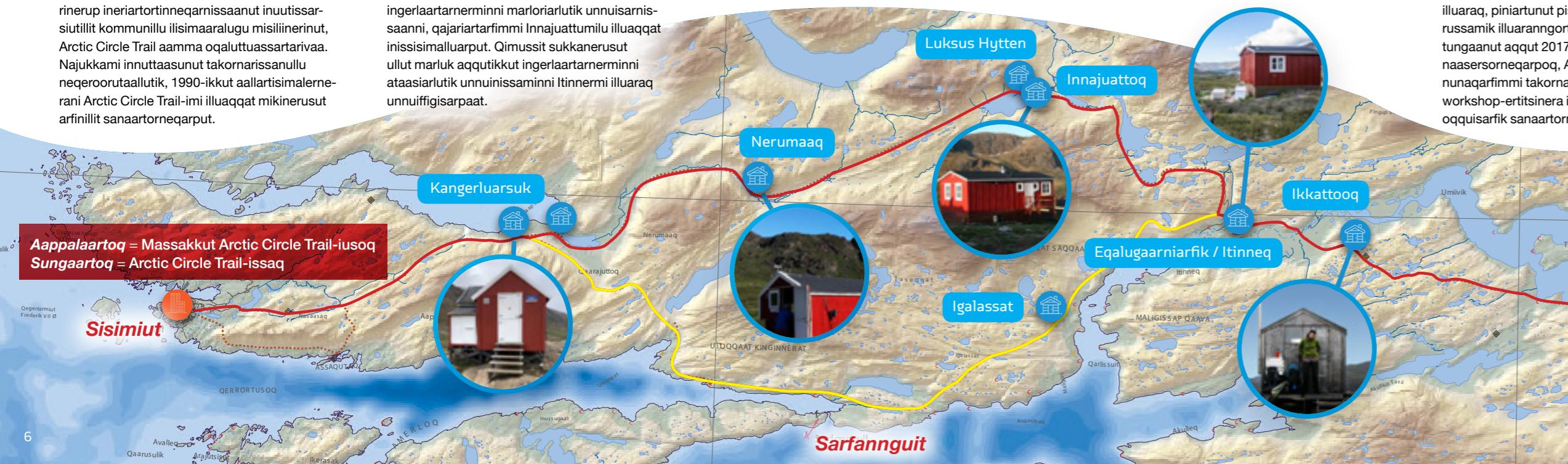
aaqqissuussinerni Arctic Circle Trail-ip atorneqartarnissaq pillugu suliniutit nutaat, matumani ukiumoortumik arpatsitsisarnissaq, issittumilu triatlon-ertitsisarnissaq ilangulgut suliarineqaleruttoptut.

TREKKING IN GREENLAND THE ARCTIC CIRCLE TRAIL From Kangerlussuaq to Sisimiut

Manna tikillugu Arctic Circle Trail-ip pingaartertut aqqtigineqartartoq Sarfannguit avanna-tungaani Nerumakkoorpooq, Sarfannguilla tungaanut aqqtip aqqtigineqarpiarneq ajortup ilisarisimaneqarnerulernissaq sulissutigineqarpoq. Taamaailluni 2000-ikkut naalernerani Sarfannguit avannanut kangiatungaani pisuttartunut illuaqqiorqarpoq. Ilitigalugu Sarfannguit avannanut kitaatungaani Utoqqarni piniartunut illuarq, piniartunut pisuttunullu ataatsimoorussamik illuarangortinnejarnissaq. Sarfannguit tungaanut aqut 2017-18-imni inussulianik ilisarnaasersorneqarpoq, Arctic Circle Business-illununaqarfimmi takornariaqarneq pillugu workshop-ertitsinera ilitigalugu Sarfannguaniququisarfik sanaartorneqaleruttoq.

7

Arctic Circle Race

Arctic Circle Race nunarsuarmi ujakkarnermi sakkortunersaraat, nunarsuarmilu timersuutini arlariarluni unammillernarnerpaat qulit akornanniiinnikuullun.

Arctic Circle Race aamma ilisarnaataavooq. Nunarsuatsinniit tamanait ujakkartartut peqataanikuupput. Nunani assigiingitsuni tusagassiuitit soorlu tuluit nunaanni BBC, Tyskland-imik ZDF immiussiartortitsilutik Sisimiuliartitsinikuupput, ujakkarnerlu pillugu sivisulaartnik aallakaatsitsinikuullutik. Ujakkartartut tusaamaneqarluartut soorlu Bjørn Dahl Thomas Alsgaard-ili kiisalu Vasalop-imik ajugaanikorpas-suit peqataanikuupput. Kunngissaq Frederik, timersornermillu aallutaqarluartartorpassuit sapiingaarlutik peqataanikuupput.

Arctic Circle Race 1990-ikkut qiteqqusimalernerani Sisimiuni sisorartarnermik aallutaqartartunit inuutissarsiutilinniillu aallarnisarneqarpoq. Suleqatigii OL-imut peqataankumik Michael Binzer-imik Visit Greenland-imillu taamani suleqateqarput.

Siullermik Kangerlussuarmit Sisimiunut Arctic Circle Trail-ikkut 160 km-inik isorartutigisumi ujakkartitsiniarlutik naatsorsututgivaat. Amitsuarmi Innajuattumilu illuaqqat tupernik ilallugit ujakkartunit,

Arctic Circle Race-p siunissami najoqqtassaa ukiup tullissaani 1997-imik piareerpoq. Sisimiut aallaavigilugu ujakkartitsinermut peqataasut, ukiorpassuarni tusaamasalluni ACR-ip Innajuattumi tupeqarfianut, tallimanngornikkut Innajuattup tungaanut ujakkarp. Arfinningornermi Kangerlussuup tungaanut aqquataa affaa tikillugu ujakkariarlutik, ACR-ip tupeqarfianut utertarp. ACR-ip tupeqarfiani marloriarlutik unnueriarlutik sapaammi Sisimiunut utertarp.

Ukiuni 22-ni ACR-ertoqartarnerani ACR-ip tupeqarfia sumiiffinnut assigiingitsunut nuunneqartapoq. Oqaluttuqaq nammineq kajumissutiminnik suleqataasunit, najukkamilu najugaqartut nunarsuarmilu ujakkartartut naapittarnerinit kiisalu minnerungitsumik ilungersorluni sulinermik sunniuteqartoq. 160 km-inik ujakkartunit, aammali ujakkartitsinissap pilersaarsiorneqarnissaanut, tupeqarfip napparnissaanut poortorneqarnissaanullu nammineq kajumissutiminnik suleqataasunit. Unammillernartoq ukiut ingerlanerini silap allangorarneranit unammillerneqarsimasoq, aputikisaerneratigullu illinilornissamut ACR-ili tupeqarfia inissinnissaanut kiisalu minnerungitsumik anorersuup tupeqarfimmik aseruisimateratigut ilungersuatisisimasoq.

Ilinilornissamut assartuinissamullu Arctic Circle Race ukiut ingerlanerini kommunimit ½ mio. koruuninkit tapiiffigineqartapoq. Najukkami inuutissarsiillit aningasatigut atortutigullu tapiissuteqartarnermikkut sinnerinut qulakeerinnittarput. Peqataasartut 100-220-t akornanniiittarput. Arallit ukiut tamaasa, ukialunnilluunniit akunnilerlugu peqataajartoqqittarput. Tyskeq Klavs Jechel 13-eriarluni peqataanikuovoq.

Amerliartuinnartut Arctic Circle Race-mut peqataanermikkut Arctic Circle Trail-imik ilisimanniertarput, taamaattumillu peqataasimasut aasaanerani takkuteqqittarput, taamaanngikkaangallu Arctic Circle Race-mut peqataanerminnut atatillugu Kangerlussuup Sisimiullu akornanni ujakkartarlutik. Mike Fencer Thomsen 2018-imi Kangerlussuup Sisimiullu akornanni 160 km-inik isorartutigisumi ujakkariarluni, ulloq ataaseq qasuersaarialuni Arctic Circle Race-mi 160 km-inik ujakkarpoq.

Sermersuarmut aqqusineq

Amerikkarmiut illersornissaqarfiata 1941-mit 1992 tikillugu Kangerlussuarmi sakkutooqarfearnerminni, Kangerlussuarmit Russels gletsjer-imi Sermersuup tungaanut aqqusiornikuupput. Amerikkarmiut sakkutooqarfiaita matuneqarneratigut aqqusiaq najukkami najugalinnut takornarissanullu atugassanngorlugu pigiinnarneqarpoq.

1999-imi tyskit VW-nik folkevogn-iliortartut Kangerlussuarmit Sermersuarmi Point 660-ip tungaanut aqqusinniorput. Taamaaliluni aqqusiaqqaq Russels gletsjer-ip tungaanut kilometerit siullit 20-t pitsangorsarneqarput, Point 660-illu tungaanut 15 kilometerinik tallineqarlu. VW-p 1999-imit 2004 tikillugu biilinut misileraavimik Aurora-mik ingerlatsinermanni, aqqusiani nangillugu sermersuarmi ilummut 120 kilometerinik takigisumik aqqusiorput. Sermersuarmi nikerartuartumi aqquserngup iluarsartunneqarnera akisallaartaqimmat, VW-p biilinuk misileraavitsik 2004 taamaatippaat. Sermersuup tungaanut aqqusinermut aksusaaffik komunip tiguaa, 2004-millu najukkami takornarialerisut suleqatigalugit aqqusinernek ingerlatsineq isumagisaralu.

Sermersuup tungaanut aqqusineq Kangerlussuarmi takornarianit ornigarneqarnerpaavoq, matumanimi takornarissat ukiut tamaasa 15.000-init amerlanerusut immikkullariunnartumik aqqusineq misigisaqarfisgarmassuk. Russels gletsjer-imi sermersuup iigartarfissa 70 meterinik iigaqartoq, sermersuullu ilangnarpaluttarnera niptoorujuussuarmik tusaaneqarsinnaasarluni misigineqarsinnaavoq. Point 660-imi Sermersuarmi angalaaruortoqarsinnaavoq,

tupeqarfinniluunniit unnuisoqarsinnaalluni. Russels gletsjer-ip Point 660-illu akornanni taak-kunani 15 km-ini sermersuup aakkiautornera, quppari, iigartarsui qaarsunut tunngasut, kuuit tatsillu misigineqarsinnaapput.

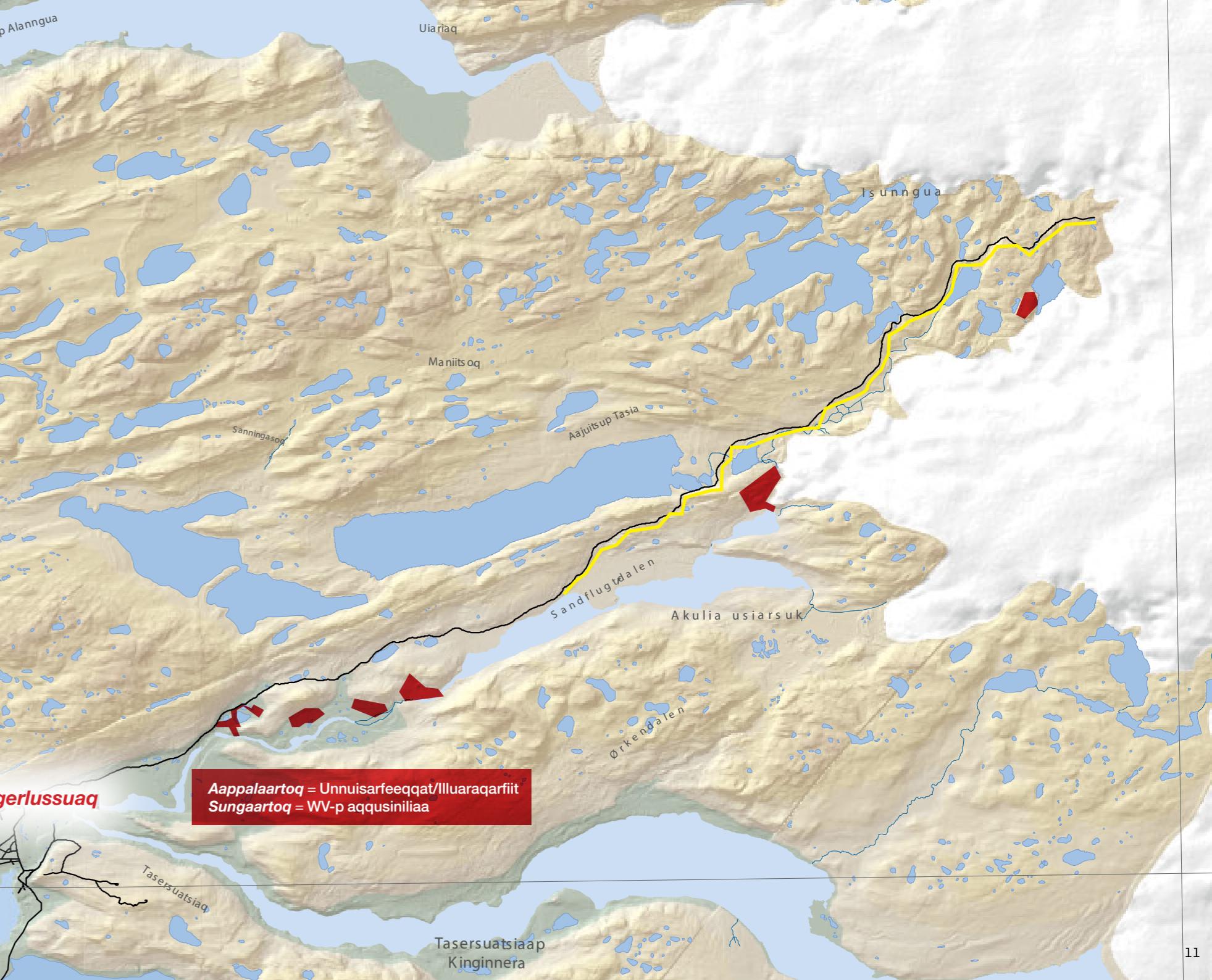
2001-imiilli Polar Circle Maraton-erttisarnini Sermersuarmut aqqusineq aqqutigineqartarpooq. Oktobarip qaammataani maraton-i aallarnerlugu Sermersuarmi Poit 660-imi kaajallaasoqartarpooq, kingornaluu Sermersuarmut aqqusinikkoorlutik Kangerlussuarmut apuuqkiartortarlutik. Pe-qataasut amerlanerpaagaangamik 200-sarput, taakkunanngalu 95 %-ii nunatta avataaneersuusarlutik.

Kommuni ukiuni kingullerni sermersuarmi unnuisarfisanut, illuarraqarfisanut kiisalu takornarialerisunut najukkamilu najalinnut illuaqqorfissanik immikkoortitsinikuuvooq. Point 660-ip ungasinngisaani Isunnguata tasiata eqqaanni Albatros illuarraqarfissaliornissaminut nunaminertamik atugassineqarpoq. Tatsit allat assigalugit sermersuarmi tatsip ilaatiqut nunamik killeqartarnera, aammali tatsip ilaa Sermersuarmut killeqartarnera ilisarnaatigaa. Taaku Sermersuup sinaanut immikkullariunnartumik isikkiveqartitsisarput.

Russels gletsjer-imi nunaminertat:

- » unnuisarfinnut
- » illuarraqarfissanut
- » kiisalu takornarissanut
- » najukkami najugalinnut
- » ilisimatusartunullu illuaqqorfissatut immikkoortinneqarput.

Sugarloaf-ip tunuutungaani qorlortup nalaa amma taamatulli pilersaarutigineqarpoq. Sugarloaf-ip akiatungaani aqqusineq sinerlugu taamaallaat illuaqqiortoqarsinnaassaaq. Takornarissat takusassaqqissunut soorlu qorlortumut, sermersuarmi qorunki, sermersuarmilu angalanerit misigisinnanaiassamatigit, Russels gletsjer-ip eqqaani takinngitsunik pingasunik ikaartarfiliisoqassasoq pilersaarutigineqarpoq.

Sisimiuni talittarfik kangerlussuarmilu umiarsualivik

Sisimiuni talittarfik 56 mio. koruuninik naaleqartoq Qeqqata Kommuniata 2012-13-imi sanaartortippaa. Sea Explorer-ip 2013-imi juunip 20-ani talinneratigut talittarfik atoqqaartinneqarpooq. Pingaarnertut angalanermi attaveqaatit, umiarsualivit ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigigaluaraat, Qeqqata Kommunia angalanermi attaveqaatinut taamatut aningaasaliiniarluni aalajangerpoq.

Sisimiuni ukiorpaalunni talittarfinnik ilungersunaannartumik amigaateqarsimanera patsisaalluni kommunalbestyrelsi talittarfiliortitsiniarluni aalajangerpoq. Talittarfinnik amigaateqarnikkut kilisaatit aalisariutillu anginerusut illoqarfinnut allanut usingiariartalerput, soorluttaaq ukiut tusindilikkaat nikinnerinit umiarsuit takornariartaatit amerliartuinnartut aasaanerani ulapaarfimmi talissinnaaneq ajorsimasut. Cairn 2010-11-mi Qeqertarsuup eqqaani uuliasiullarmat pissusissamisoortumik Aasiaat pingaarnertut talittarfiitut atorneqartoq, Sisimiut qaangiinnarlugu Nuuk ungasinnerugaluartoq sillimmatit talittarfissatut atorneqarpooq. Inuutissariutitigut periarfissarpasuit tamakkua atorluarneqannginnerat eqqarsaatigalugu, Kommunip akiligaanik talittarfiliortitsisoqassasoq communalbestyrelsi aalajangerpoq.

Namminersorlutik Oqartussat Kommunilu suleqatigiissitaliaa, Assartuussinermi isumalioqatigiissitap siulittaasua Chresten Sørensen siutorralugu, Sisimiut Talittarfia pillugu inuaqtigijit aningaasaqernerinut misissueqqissaarneq 2012-imi saqqummiunneqarpooq. Nalunaaruasiap takutippaa, pingaartumik Kalaallit Nunaanni umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartunut sunniutissai pillugit talittarfissaq inuaqtigijit aningaasaqernerinut imminut akilersinnaasoq. Periarfissat assigiingitsut takutippaa, umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut inuaqtigijit iluanaarutaannut 60-70 procentinik iluanaarutaasartut, illuatungaani luasilaneq uuliasiornerlu tamarmik 15-20 procentiinnarnik iluanaarutaasartut.

Sisimiuni talittarfitaarnikkut Kalaallit Nunaanni inuaqtigijit aningaasaqernerinut iluaquitssat taamak annertutginerinut, pingaartumik umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariartartut paarlakaan-nissaanni pissutsit pitsangoriarnissaat patsisaavoq. Umiarsuit takornariartaatit mikinerpaaluit aamma Kangerlussuarmi ilaasuminik, ilaatigooriarlutillu inuttaminnik paarlasserusunnerusarput. Taamaalluni sivisunerusumik Kalaallit Nunaata imartaanniissinaasarpuit, tamatumalu kingunerisaanik umiarsuit takornariartaatit, ilaasui Kalaallit Nunaanni annerusumik atuisarlutik. Umiarsuit takornariartaatit anginerusut

Europa-mit USA-mut ingerlaernerminni siviktsuinnarmik Kalaallit Nunaanniittarput, umiarsuilli taakku amigaatiminik pisinarneq ajorput imaluunniit illoqarfippaalluit nunaqarfippaalluullu tikinnejq ajorlugit.

Takornariartaatit mikinerusut nalinginnaasumik sivisunerusumik Kalaallit Nunaanni angalaartarput, ilaani-nu sapaatip akunnerpaalunni ilaannilu qaammaterpaalunni Kalaallit Nunaanni angalaartarlutik. Umiarsuit taakku pingaartumik Kangerlussuarmi Sisimiut, avannamulli ingerlaernerminni illoqarfippaalluit nunaqarfippaalluullu tikittarpaat, takornarissallu illoqarfimmi angalaartillugit imaluunniit inuttaminnik tammajuitsussarsiiraangamik isertitaqaataasarlutik. Umiarsuit ilaasuminik inuttaminnilu Kangerlussuarmi paaraassisarput, tamannalu mittarfinni akitsuutitigut nunatta karsia isertitaqartarpooq, soorluttaaq umiarsualivimmut sermersuarmullu aqqusinkut Sermersuarmut angallassisarneq Kangerlussuarmi takornarialerisunut isertitaqarfiusartoq. Kisianni umiarsuit aamma orserneqarnissaminnik, nioqqutissanillu piiniarnissaminut pisariaqartitsisarput, taakkulu Sisimiut isumagisarlugit. Kisianni talissinnaangikkunik, amigaatiminik taakkunanga pisiniarsinnaangillat.

Kommunip Sisimiuni talittarfitaavata kingunerisaanik, umiarsuit takornariartaatit tamangajaavimmik maanna talissinnaalernikuupput. Umiarsuit takornariartaatit Kalaallit Nunaannut takornariartitsarnerinut patsisaqataavooq. Umiarsuit orsernarnerisigut, nerisassarsiniartnarnerisigut, allanillu pisiniartnarnerisigut Sisimiuni ilaatigut

- » Polar Oil-imut
- » Blue Water-imut
- » Pisiffik-mut
- » Brugsen -imullu

suliffissaqartitsillunu isertitaqarfiusarput. Ilutigalugu umiarsuit tikittartut amerlinerisigut, takornarissallu umiarsuarmiignnaratik niusartut amerliniunerat patsisaalluni takornarialerisut illoqarfimmi takornariartitsarnerminni, pisutsitsilluni takornariartitsarnerminni, imaatigut angalaartitisarnerminni sullitaat amerlinikuupput, soorluttaaq neriniartarfinnut neriertortartut amerlinikuusut.

Kangerlussuaq

Talittarfegarnikut atugassaritaasut pitsangornerisigut umiarsuit takornariartaatit aallaavigalugit inuaqtigijit aningaasaqernerinut tunngatillugu Assartuussinermi isumalioqatigiissitap siulittaasuta naatsorsuusiaata kingunerisaanik, Kangerlussuarmi umiarsualiveqarnikkut pitsangorsaanissami periarfissat misissortissallugit pissusissamisoorluinnartumik Qeqqata Kommunia aalajangerpoq. Kangerlussuarmi 14 km-inik ungasitsignaluni massakkut umiarsualivimmut, umiarsuit takornariartaatit talissinnaaneq ajorput. Talinnissamut umiarsualivik ikkappallaarpooq. Kippasinnerusumi nutaamik umiarsualivortitsisinnanisaq Center for Arktisk Teknologi-ip aralitsigut misissuiffiginikuua.

Misissuinerit taakku Rambøll suleqatigalugu misissoqqissaarneqarpoo, misissueqqissaarnerillu taakku tamarmik takutippaa, massakkut umiarsualivimmit 10 km-inik ungasinnerusumi Hancock Pynt umiarsualivissaqqissoq. Tamatumani silap pissusaa Rambøll-ip misissorpaa, inuaqtigijillu aningaasaqernerinut misissueqqissaarneq. Assartuussineq pillugu isumalioqatigiissitap siulittaasuta Sisimiunut tunngatillugu ilimagisai aallaavigalugit misissueqqissaarnerup takutippaa, Kangerlussuarmi umiarsualivissaq nutaaq Kalaallit Nunaanni angallannermi attaveqaatinut aningaasaliinissani pitsaanaerpaassasoq.

Kangerlussuarmi nutaamik umiarsualiviliornissaq, Namminersorlutik Oqartussat umiarsualivinnum pilersaarutaannut 2017-imi salliatassat ilanngunneqarpooq. Umiarsualiviuup pilersaarsiorneqarnissaanut Namminersorlutik Oqartussat 2017-18-imi aningaasanik immikkoortitsipput, soorluttaaq Kangerlussuaq ilanngullugu Kalaallit Nunaanni pingasunik umiarsualiviliortitsinssamut aningaasanik immikkoortitsisut.

UNESCO-p Nunarsuarmioqatigiinnut Kingornussassanngortitaa

Kangerlussuarmi Sermersuup, Sisimiullu kujataa-tungaani qeqertat akornanni Aasivissuit-Nipisat 2018-imi juunip 30-ani UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilangunneqarpoq. Nunatap (avannamut-kujammut) 20 km-it missaanik atitutigisoq, 235 km-inillu (kangimut-kimmut) taktigisup ukiut tusindilikkaat ingerlanerini immikkullarilluinnartumik piniajartarfianera patsisaalluni nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortinneqarpoq.

Ilutigalugu inuit nunamik atuisarnerinik kulturikkut oqaluttuassartalinni Aasivissuit-Nipisat siullersaaliuni qaasuitsup killeqarfiata avannaatungaani, UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianerpoq.

Ilulissani Kangia-ta 2004-mi, ukiullu tusindilikkaat ingerlanerini nunalerineq aallaavigalugu Kujataani nunatap UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilangutsinneqarsimaneratigut, maanna Kalaallit Nunaanni UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasi pingasuuput.

Nuna 56.000-iinnarnik innuttaasulik UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianerpoq pingasunik ilangutsitsisimanera asseqanngilaq!

Sisimiut

Sarfanguit

Ilulissat takornarianit 2004-milli ornigarluerneqarpoq, nunarsuarmioqatigiinnullu kingornussassanngortinnejartut marluk nutaat ukuni tullittuni taamatulli takornarialuerniqartalernissaminik naatsorsuuteqarsinnaapput. Nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitat taakku pingasut sineriak sinerlugu allunaasami sapanngatut ittut aallaavigalugu, Kalallit Nunaata UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitsineranik atorluuanissaanut tunngavissiipput.

Ilulissani Kangia-ta 2004-mi, ukiullu tusindilikkaat ingerlanerini nunalerineq aallaavigalugu Kujataani nunatap UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianerpoq ilangutsinneqarsimaneratigut, maanna Kalaallit Nunaanni UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasi pingasuuput.

Nuna 56.000-iinnarnik innuttaasulik UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianerpoq pingasunik ilangutsitsisimanera asseqanngilaq!

Aasivissuit Nipisat-Ilu ilangullugit sumiiffimi itsarsuarnitsanik misissuiffigineqartartut arfineq-marluk, UNESCO-mut qinnuteqarnermi tunngaviupput. Sumiiffimi arfineq-marluusut ilaat suli ornigarneqartarpuit, matumanim qanga piniarfissatut najugassatullu tunngavissaqarluartut ullutsinni suli ornigarneqartarmata. Immikkoortunit taakkunannga sumiiffik

Inuit ukiunerani sinerissameeriarlutik, aasakkut ilummut Kangerlussuup tungaanut tiffarlutik piniajartarsimanerat patsaalluni, Aasivissuit-Nipisat UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaasa allattorsimaffianut ilangunneqarpoq. Taamatut imaanit/sinerissamit timmut aasaanerani/ukiaanerani eqalunniarfinnuit aavartarfinnillu tiffartarniq sineriammiut ullutsinni angallatinik ulluinnarluugu, sapaatip akunnerata naanerani, sapaatilluunnit akunnerani piniajarternerat ullutsinni suli atuuppoq.

ataaseq ullumikkut najorneqarpoq, tassalu nunaqarfik Sarfanguit. Taamaalluni nunaqarfik taanna Kangerlussuaq Sisimiullu peqatigalugit takornarialerinkut ineriaortitinisammut periarfissagissaarluarpoq.

Naak, pisuttartut aqquataat pingarneq Sarfanguit avannaatungaani Nerummamiikka-luatoq, Sarfanguit pisulluni aqqummi Arctic Circle Trail-imiippoq. Siunissami takornariassat amerlanerusut Sarfanguanukartalissasut naatsorsuutigineqarpoq, taavalu Kangerlussuup Sisimiullu akornanni 160 km-init pisunissaq kissaatigingikkaanni, tassangaanni angallammik Sisimiuliaatsittoqarsinnaalluni. Aqut Sarfanguit Nipisat tungaannut ingerlatinneqarsinnaanersoq misissorneqarpoq. Nipisat-ninngaanniit aamma angallammik Sisimiuliaatsittoqarsinnaavoq. Kangerlussuarmit Sermersuarmit aqquqteqareerneratigut nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitamut apissittoqarsinnaareerpoq, kisianni Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqquisiernmut tapertaliullugu Aasivissuit tungaannut aqqusineerajertoqarluarpat, siunissami najugaqavissut takornarissallu aasivimmut kusanarlunnartumut alakkaanissammut periarfissaqalissapput.

ICOMOS-ip suliniuteqarnermilu suleqati-giissitap akornanni apeqquissarpaalunniq niarneq piffissamik annertuumik atuiffiuvoq, pisortatigullu illuatungerisat suleqatigineqar-simallutik. Nunatap nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitat allattorsimaffianut ilangutsinniarneranerut Aage V. Jensen Charity Foundation 2015-imi 1,8 mio. koruunnik aningaasaliissuteqarpoq, UNESCO-mullu qinnuteqat, ingerlatinsissamut pilersaarut ilangullugu 2017-imi januaarip qaammataani tunniinneqarluuni. UNESCO-p ICOMOS-imisunnersortaasa 2017-imi septembarip qaammatani nunatatumt alakkaanerisa kingorna

Greenland
Ice Sheet

14

15

Ingerlatanut ataasiakkaanut takornarialerinermi immikkut akuersissutit

Nunanut allarpalunnut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni nunaminertat pigineqarsinnaannginnerisigut immikkullarippoq. Innutaasut nunamik sumilluunniit atuisinnaataapput, tamannalu Kalaallit Nunaanni kikkunnut tamanut iluaqtisaalluni kusanarlunnartumik pissusuivoq.

Iluatungaani takornarialerinermi aamma nunamik sumilluunniit akimmiifilorsorneqaratik atuisinnaataapput, Kalaallit Nunaanilu takornarialerineq iluanaarutaassappat inerartortinneqassappallu, tamanna unammillernartunik nassataqarluni. Tamanna inuutissarsiorfnnut allanik ingerlatatunut aamma atuuppoq.

Inatsisitigut perarfissalarugu nassaaminnik/qallukkaminnik atuisinnaatillutik nunanit allanit, najugaqavissullu aningaasaliisartut ernumasuteqaratik uuliaisiorissamut aatsitassarsiornisamullu aningaasaliisarsinnaaniassammata, aatsitassarsiornerup tungaatigut qanganiali immikkut akuersissutit ilisimaneqarput. Tamanna Nunatta Kujataani nunalinermeri aamma atuuppoq.

Takornarialerinermeri aatsaat 2011-12-imi siulermik eqalunniartitsinermi, malitsigisaanillu takornarialerinermeri sulanut tamanut immikkut akuersissutinik tunniussisinnalerneq inatsisitigut perarfissangorpoq. Kommunip pilersarusiorfigineqarnerani tapiliussatigut najukkami komuniti sumiiffinnik immikkut akuersisseqarfissanik immikoortitsisinaanissaannut inatsisip pisinnaatipai, taassumalu malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussat Inuussutissorsiornerut Naalakkersuisoqarfiata suliariumannittussarsiuussinermi suliassamik nassuaat, suliariumannittussarsiuussinerlu ingerlattarpai. Namminersorlutik Oqartussanit Kommunimiillu

ilaasortaqluni ataatsimiititaliap neqeroorutit takkuttut nailersortarpai, Naalakkersuisunullu inaarutaasumik akuerineqarnissaannut inner-suussisarluni.

Eqalunniartitsinermi, tammajuitsussarsisitsinari-lunilu piniaartitsisarnermi immikkut akuersisutinik agguassisarnerup atuutsilersinneqarnissa Inuutissarsiuutigut siunnerusisoqatigiit Arctic Circle Business-ip, Qeqqata Kommunialtu ukiorpalunni anguniarnikuuat, taamaat-tumillu kommunip pilersarusiorfigineqarnerani tapiliussatigut tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsisarnernut eqalunniartitsisarnernullu immikkut akuersissutinik tunniussisinnamerik nunap immikkoortortaa siulliusmalluni.

Malitsigisaanik Inuutissarsiornerut Naalakkersuisoqarfi suliariumannittussarsiuussinermi suliassamik nassuaasiorpoq, 2017-imi januarip aallaqqaataani atuutilersussanik eqalunniartitsisamut immikkut akuersissutit siullit tallimat Qeqqata Kommuniata 2016-imi agguallugit. Kuuit sinneruttut 2016-imi neqeroorutigne-qaqqipput, kuuili pingasut takornarialerisunut agguanneqarlutik. Takornarialerinermeri immikkut akuersissutinit 16-iusunut arfineq-pingasut takornarialerisunut agguanneqarput.

2018-ip aallartismalernerani tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsivit neqeroorutigne-qarput, tammajuitsussarsisitsinari-lunipillugu kommunip pilersarusiorfigineqarneran tapiliussatigut immikoortunit immikoortitanit aqqaneq-marluusunit arfineq-pingasut 2018-imi maajip qaammatani takornarialerisunut ag-guaanneqarlutik. Immikoortut sinneruttut mar-luk aamma qinnutigineqarput, immikkulli akuer-sissuteqarnissamut qinnuteqqaatit naammattumik piukkunnaateqangitsut talerneqarlutik.

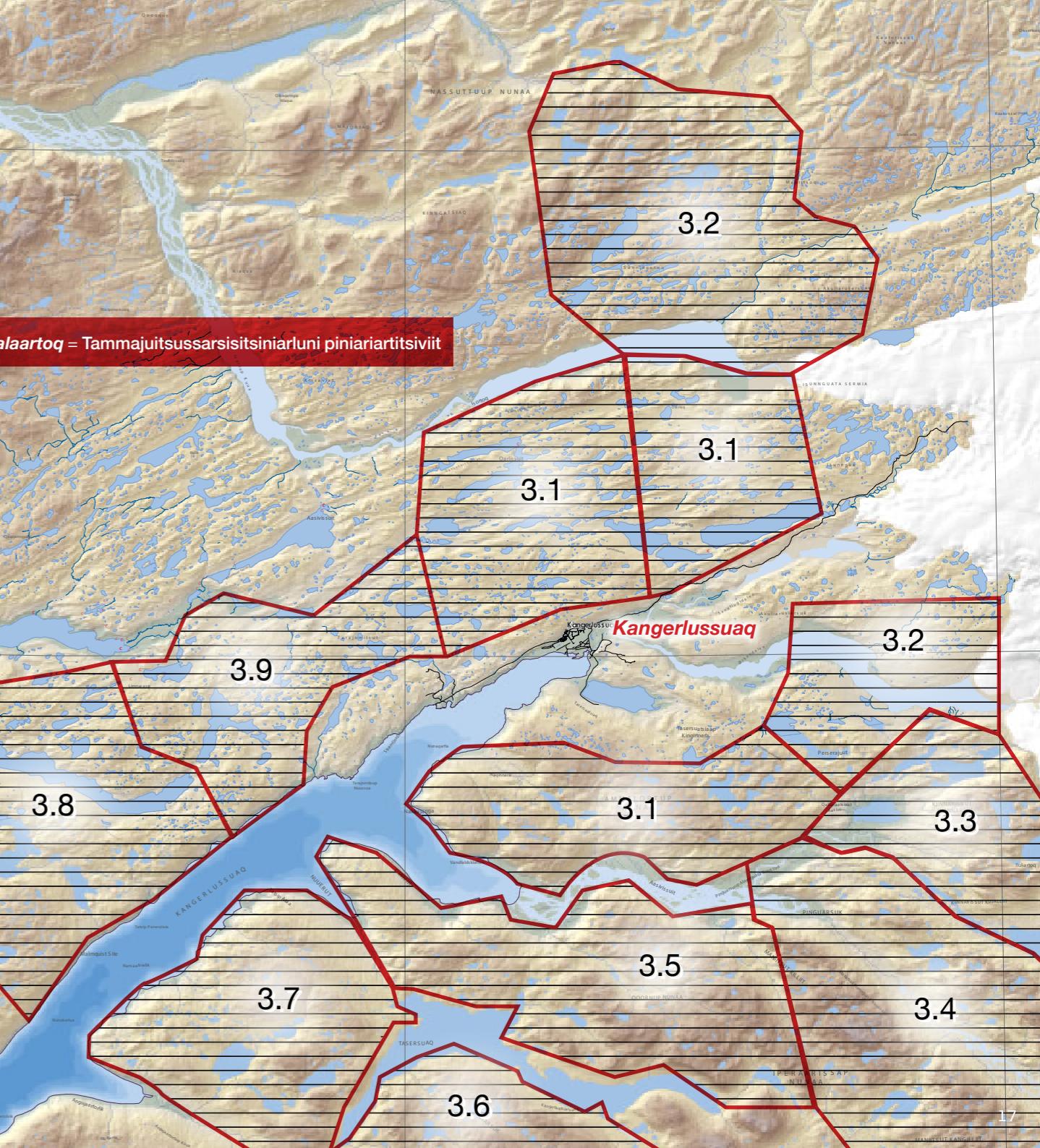
Eqalunniartitsivissat tammajuitsussarsisitsinari-lunilu piniaartitsarfiit 2018-ip naanerani/2019-ip aallartismalernerani neqeroorutigineqaqqissa-sut naatsorsuutigineqarpoq. Manitsup Itillillu akornanni sisorstarfiup takornarialerisunut immikkut akuersissutigineqarnissa pillugu Qeqqata Kommunia aamma kommunip pilersarusiorfigineqarneran tapiliussaliornikuu-voq. Inuutissarsiornerut Naalakkersuisoqarfi suliariumannittussarsiuussinissami suliassamik nassuaasiuleruttorpoq, 2019-imi lu neqeroorutigineqarnissaat naatsorsuutigineqararluni.

Kuuit eqalunniartitsivit arfineq-pingasut, tam-majuitsussarsisitsinari-lunilu piniaartitsarfiit qulit takornarialerisunut qulinut agguanneqarput. Immikkut akuersissutinik quliusunit arfineq-pingasut Qeqqata Kommunianeersunut, ataaseq kommunimi siornatigut najugaqarsimasumut, ataaserlu komuniti avataani najugaqartuan-narsimasumut tunniunneqarput. Immikkut akuersissutinik quliusunit qilingiluat najukkami ilaqtariiniit inuutissarsiuutlinnit pigineqarput, taakkunangalnu amerlanersaat aalisarnermek piniaermillu inuutissarsiuuteqartullutik.

Kommunip pilersarusiorfigineqarneran tapiliussap Arctic Circle Road sinerlugu annertusineqarneratigut, tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsivit 2019-imi annertusineqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Siullermik nunaan-narmi aqquisonirkkut, kingusinnerusukkullu aqqusinivimmik aqqusiniornikkut immikkoortortaq tamanna tikikkuminarsisineqassaaq, UNESCO-llu nunarsuarmioqatigiinut kingornussassanngortitaani nutaami tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsisalernissamut perarfissaqalersisissalluni. Najukkami takornassisank angallasisartut peqatigalugit takornarialer, ukiuni 4.500-ni inuit piniaartarfisaat, UNESCO-llu nunarsuarmioqatigiinut kingornussassanngortitaanukarlutik umimmanniarsinnaalis-sapput.

Tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsisarnernut immikkut akuersissutaatillit neqeroorutegarnerminni, katillgit arfinilinnik unnuisarfinnik/illuaqqanik sanaartornissatik, massakkullu tammajuitsussarsisitsinari-lutik piniaartitsisarnernminni illuaraatitatuartik allilernissa piumasa-raat. Ataatsimut isigalugu ukiialuit ingerlanerini katillgit unnuisunut 58-inut inissaqartitsilerlutik unnuisarfut/illuaqqat sanaartorneqassap-put, tassungalu ilangulgugu takornassisank angallasisartut, igasut, sulisullu allat aamma amerlineqassallutik. Tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsivissatut sumiiffit pingasut MASARLOQARFIMMIINNERAT, pingartumillu masarloqarfimmi timmissat illersorneqarnissaat pingartinneqarnerat patsisaalluni illuaqqiorto-qaqquaanngilaq.

Kommunip pilersarusiorfigineqarneran tapiliussap Arctic Circle Road sinerlugu annertusineqarneratigut, tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsivit 2019-imi annertusineqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Siullermik nunaan-narmi aqquisonirkkut, kingusinnerusukkullu aqqusinivimmik aqqusiniornikkut immikkoortortaq tamanna tikikkuminarsisineqassaaq, UNESCO-llu nunarsuarmioqatigiinut kingornussassanngortitaani nutaami tammajuitsussarsisitsinari-lunipiniaartitsisalernissamut perarfissaqalersisissalluni. Najukkami takornassisank angallasisartut peqatigalugit takornarialer, ukiuni 4.500-ni inuit piniaartarfisaat, UNESCO-llu nunarsuarmioqatigiinut kingornussassanngortitaanukarlutik umimmanniarsinnaalis-sapput.

Takornarialerinermi ataatsimoorussamik sulinummut akuersissutit

Soorlu eqalunniartitsisarnernut, tammajuitsussarsisitsiniarluni piniariartitsisarnernut imaluunniit sisorariartitsisarfinnut ataasiakkaanut taamaallaat immikkoortitsinani, immikkut akuersissuteqartarneq pillugu inatsit allatigut aamma periarfissiivoq.

Takornarialerinermi ingerlatatumut ataatsimut arlalinnulluunniit immikkut akuersissut tunulialqataralugu, takornarialerisoq namminersortoq takornarialerinermi sulinummutik ataatsimoortumik qinnuteqarsinnaavoq. Matumania namminersortoq qinnuteqartup kommuuni kommuunip pilersaarusrorfigineqarneranut tapiliussamik, Namminersortik Oqartussallu suliariumannitussarsiussinissami suliassap nassuaataanik suliaqarnissaannik qinnuigissavai, siunnersummi unammilleqatiginnissamik kinguneqartitsisussaammatt. Namminersortik inuitssarsiuillit maannamat taamatut takornarialerinermissaminut immikkut akuersissutinik marlunnik qinnuteqarnikuupput.

2015-imi Sirius Greenland Itillip kujataa-tungaani Erfaliup eqqaani inuilaami unnuisarfeqarusullutik takornarialerinermi immikkut akuersissummit qinnuteqarput. Takornarialerinermi assiginn-gitsunik ingerlatsinissamik, matumania nunap immikkoortortaani kuup eqalunniartarfip pilernassua, sisorarfikumiarneralu ilangullugit aallaveqarluni, immikkut akuersissut kissaatigineqarpoq. Kommuunip pilersaarusrorfigineqarneranut tapiliussaq suliarineqarpoq tusarniutigineqarlunilu, kisianni akuersissutigineqangnila.

Kuup eqalunniartarfip immikkut akuersissuteqarfioreernera, taamaattumillu inuilaami immikkut akuersissuteqarfioreernera ilaatigut patsaalluni communalbestyrelsip taamatut aalajangivoq. Tamatuma saniatigut sisortarfik Maniitsup Itillillu akornanni ataatsimoortumik sisorartitsernut immikkut akuersissummit eqqarsaatigineqareerluni taanna taamani suliarineqarpoq, kingorna akuersissutigineqartumik.

Iglo Mountain Aqqutikitsumi Ungalliuup Qaqlaanilu assiginnngitsorpassuarnik takornarialerinermi ingerlatsinissamnit, takornarialerinermissamut immikkut akuersissummit tuniqeqarnissamik 2017-imi qinnuteqarpoq. Sermimi assiginnngitsunik ingerlatsinissamut soorlu sisorartitsisarnisanut, mountainbike-nik sikkilertisissarnisanut, sermimi qallortsisarnissanut kiisalu nalinginnaasumik takornarialerinermi ingerlanneqartartunik soorlu qimussertisissarnisanut, qamuteralannik angalaartitisissarnisanut unnuisarnisanullu, aammali uumasuuiveqarnissamut immikkut akuerissutip atorneqarnissa kissaatigineqarpoq. Kommuunip pilersaarusrorfigineqarneranut tapiliussaq 2018-imi novembarip qaammatanni communalbestyrelsimit inaarausamik akuersissutigineqarpoq,

suliariumannitussarsiussinermilu suliassap nassuaataa, 2019-imi maajip 27-anii killilerlugu nassiuinneqarlu.

Iglo Mountain-ip Aqqutikitsumut suliniutitik ukiorpalunni ineriartinnikuaat. Ukiunerani nunataq taanna Sisimiut qamuteralannik, qamusuarnik qimussuniillu ajornauteqanggitsumik tikinnejqarsinnaasopoq, aasaaneranilu Kangerluarsuk Ungallikkoorluni angallatinik tikinnejqarsinnaasarluni. Ukiuni kingullerni sumiifimmik tassani majutseriarluni ammut sisoriartartut annertuumik amerleriarnikuupput, soorluttaaq yacht-iutilt takkuttartut aallaavigaligit qulimiguulimmik qummukaatseriarlutik sisorariartoqartalernkuusoq.

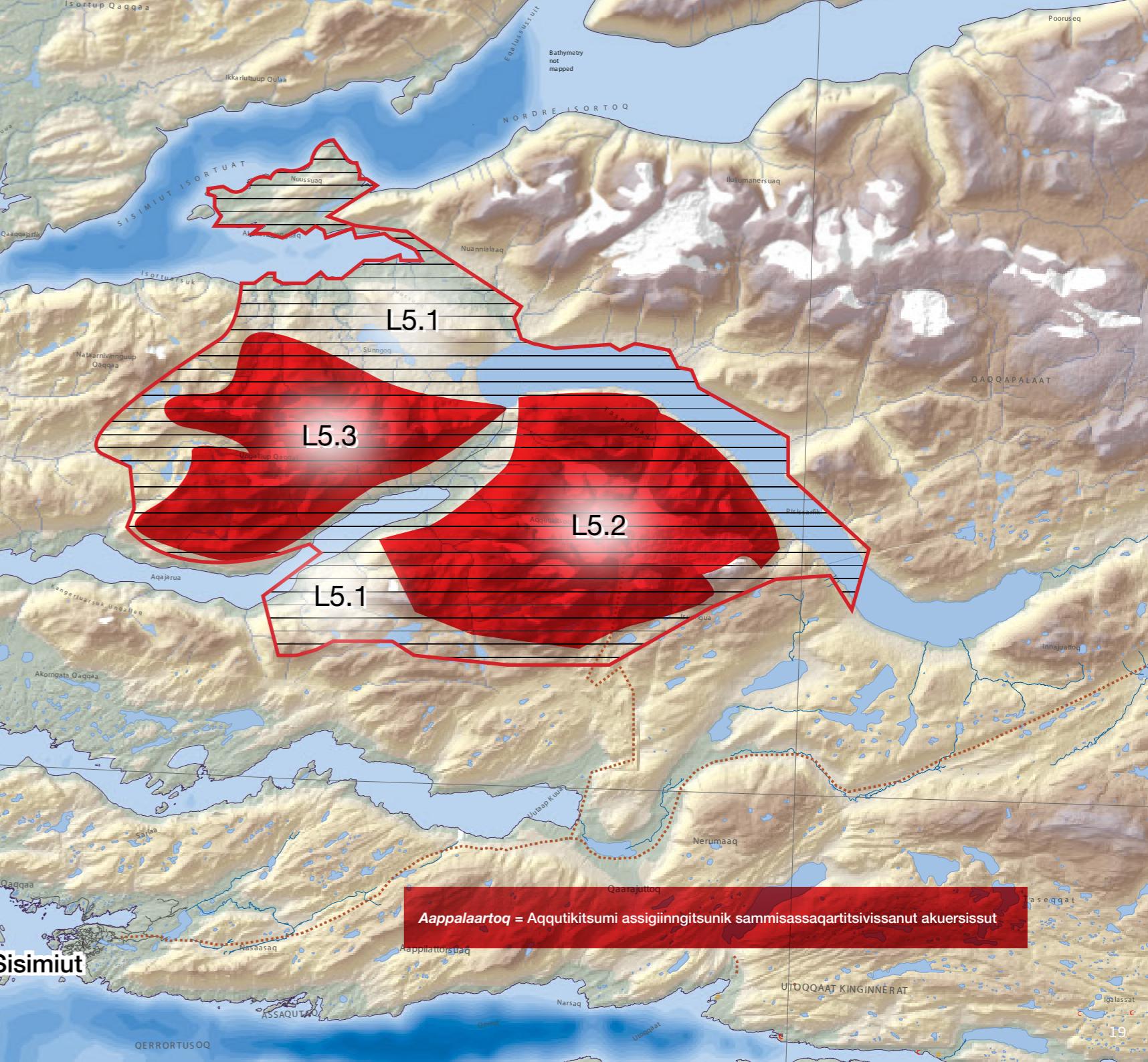
Nunaannarmi qamutit motoorilit angallassisutiginissaat pillugit ileqoreequsaq nutaaq communalbestyrelsip 2014-imi akuersissutiga, tassanilu qamuteralannik Kangerluarsuk Ungallikkoorluni, Kangerluarsuk Tullikkoorluni, Tasersuakkoorluni (erngup nukinganik nukis-siuteqarfimmik) Aqqutikitsumiarsinnaanisaq periarfissaalerluni. Tamatuma kinginerisaanik sisorartimmut qamuteralat qanillivissinnaalernerisigut, Ungalliuup Qaqlaanii sisorarfik

tikikkuminarerulersinneqarpoq. Nunataq taanna 2008-imi Arctic Circle Race-p ingerlanneqarnerani ullup aappassaani najorneqarpoq.

Igloo Mountain aningaasaliisartunik oqaloate-qarluartarnermikkut paasivaat, Aqqutikitsumi takornarialerinermi periarfissarpassuit atorluarneqarpata Kangerluussuarmi Mittarfimmum ukioq kaajallallugu iluaqtaassasoq. Suliniutearnermi Sisimiut Mittarfik imaluunniit mittarfik alla naammangillat. Sisimiut Kangerluussuullu akornanni aqqusiassatut pilersaarutigineqartoq, Aqqutikitsumit toqqaannarlugu 8 km-iinnarnik ungasitsigivoq.

Aqqutikitsumi serrip, uumasuuvisvissap unnuisarfissatullu pilersaarutigineqartumut, Sisimiut Kangerluussuullu akornanni aqqusiinniassamit aqutissaa misissorneqarpoq. Aqqusiinniassaaq taanna namminersortunit imaluunniit pisortanit qanoq aningaasalorsorneqarsinnaanersoq imaluunniit namminersortut pisortallu suleqatigiinnerisigut aningaasalorsorneqassanersoq aamma misissorneqarpoq.

Silap pissusianik ilisimatusarneq, issittumilu misileraanerit

Nunat assigiinngitsut akornanni ilisimatusartart Kalaallit Nunaanni ilisimatusartnerini, pingartumillu Sermersuarmi eqqaaniilu silap pissusaanik ilisimatusartnermi Kangerlussuaq qitiuvooq. Sermersuarmut aqqusinikkoorluni Sermersuarmut aqqutigissaarnera, ilisimatusarnermilu timmisartorpaaaluit tikittartut inissaqartinneqarlutik miffigineqarsinnaajuartumik mittarfeqarnera patsisaqataalluni, Kangerlussuarmi ilisimatusartarneq annertoorujussuuvoq.

United Nations World Tourism Organization-ip (UNWTO - FN-imi takornarialerisut) nassuaanera naapertorlugu takornariaq tassaavoq, sunngiffimmi, sulinerminut atatillugu imaluunniit allanik peqqueteqartumik najukkani qimallugu ukiuumik ataatsimik sivikinnerusumik angalasar-toq. Ilisimatusartut nalinginnaasumik unnuisarfinni unnuisarput, sumiifinnilu annertuumik ilisimatusarfiusuni unnuisarfinnik pilersitsisoqartarluni.

Kangerlussuaq International Science Support (KISS) katersuuffittut atorneqartarpooq. Ilisimatusartut KISS-imi unnuinnarneq ajorput, amma misissuisarfeqarpoq, soorlutaaq ilisimatusarnermi atortuutinut Kangerlussuarmi sumiifinni assigiinngitsuni toqqorsiveqartoq. Ilisimatusartut Sermersualiaatissaminik imaluunniit Sermersuarmi ilisimatusarnissaminut piaareersarnissaminut, atortuutiminillu piaareersanissaminut Kangerlussuup nunaqarfittaani angalanissaminut biilinkit attartortarput.

Silap pissusaanik ilisimatusartortarpassuit nalinginnaasunik aasaanerani Kangerlussuarmiattarput, ilutigalugulu amerikkarmiut sakkutuui timmisartortartut Sermersuarmi minnissamut sungiusrartarlutik. Amerikkarmiut sakkutuui timmisartortartut Sermersualiaangamik ilisimatusartut Sermersualiaqatigisarpaat. Sakkutut timmisartortartut, silap pissusaanillu ilisimatusartart ukiuunerani Qalasersuaq Kujallemer-kaasarpuit.

Nutaalianik ilisimatusarnerit, nunarsuatsinni sulifeqarfinni ilisimatusarfinnilu misileraavinni (laboratoriani) nillertuni amerlanertigut misi-

lerneqartarput. Nutaaliat angisut soorlu motooriilinnik angallatilit, allalu timmisinnaasut misileraeqarnissaani inissaq annertoog pisariaqtinnejartarpooq, taamaattumillu illup iluani misileraavinni (laboratoriani) misileraeqarnissaaneq aqjorlukit. Angisunuk misileraagasaqartillugu ilisimatuut nutaaliannik issittumi misileraaniarlukit issittunukartarput.

Biilinkit issittumi misileraasaneq suliffissuaavoq annertoog. Pingartumik europami biiliortartut Asiami akissarsiakiffimi akititsunik kopii-lortartunit unammillerneqarumanatik, biilinkit nutaanik ineriertortsituaqtariaqartarput. Nunan Avannarleini, pingartumik Sverige-mi, biiliortartut sulifippassuaqersitsillutik, taavalu Sverige-mi, Tyskland-imi Italia-milu biiliortarfisuarni ingenior-erpassuarnit tikiinneqartalerlutik ineriertortsinikuupput. Ukuunerani misileraerit ingerlanneqartarput, tamannalu Sverige-p avannaani Qaasuitsup nalaani unnuisarfiit ukioq kaajallallugu unnuisqartitarlugu. Nunarsuup avanna-tungaani aasaanerani biiliortartut issittumi misileraanissaminik aamma pisa-riqartisarput. Taamaattumik biil nutaaliat, ingeniorit atortut il.il. timmisartumik nunarsuup kujataa-tungaannukaanneqartariaqartarlutik.

Biiliortarfissuu VW-p aasaanerani biilinkit misileraerminni nunarsuup avanna-tungaaniiginnarnissaminut, assartuinermilu aningaa-sartuterpalauit pinngitoortikkumallugit, misileraasarnissaminut periarfissamik allamik 1990-ikkuni nassaarpoq. Matuman Sermersuarmi misileraavik Aurora ammpaataat.

Siliani eqaaeqareersutut aasaanerani biilinkit misileraasinaaniasagamik, Kangerlussuup eqqaani Sermersuarmi sanaartarpooq, 120 km-rinillu takitigisumik aqqusinniorlukit. Sermersuup taamak annertutigisumik nikerarnissaajorlukumik ilimagisimangilaat, misileraavit-sillu 2004-mi matuinnarlugu. Ilimagisaannit sila allanngornerusimavoq. Silap allanngornerata kingunerisaanik Sverige-p Avannaani ukiuunerani biilinkit misileraasaneq aamma sivikinnerulersissimavaa. Sverige-p Avannaanut sanilliullugu sivisunerusumik misileraasinaanisamnnut periarfissat misissorniarlugit, europami biiliortarfissuit Kangerlussuarmut tikera-nikuupput.

Kangerlussuup Sermersuullu issinnerunerisigut, silallu allanngorannginneruneratigut, Sverige-mut sanilliullugu tamaani sivisunerusumik misileraasinaapput. Lastbiil timmisartullu ajornaqteqannigisumik Sverige-p avannaankarsinnaasarmata, Kangerlussuialiassaguillu sivisunerusumik akisunerusumillu angalasus-saammata, matuman assartuinermi aningasartuutissat unammillernarsimapput.

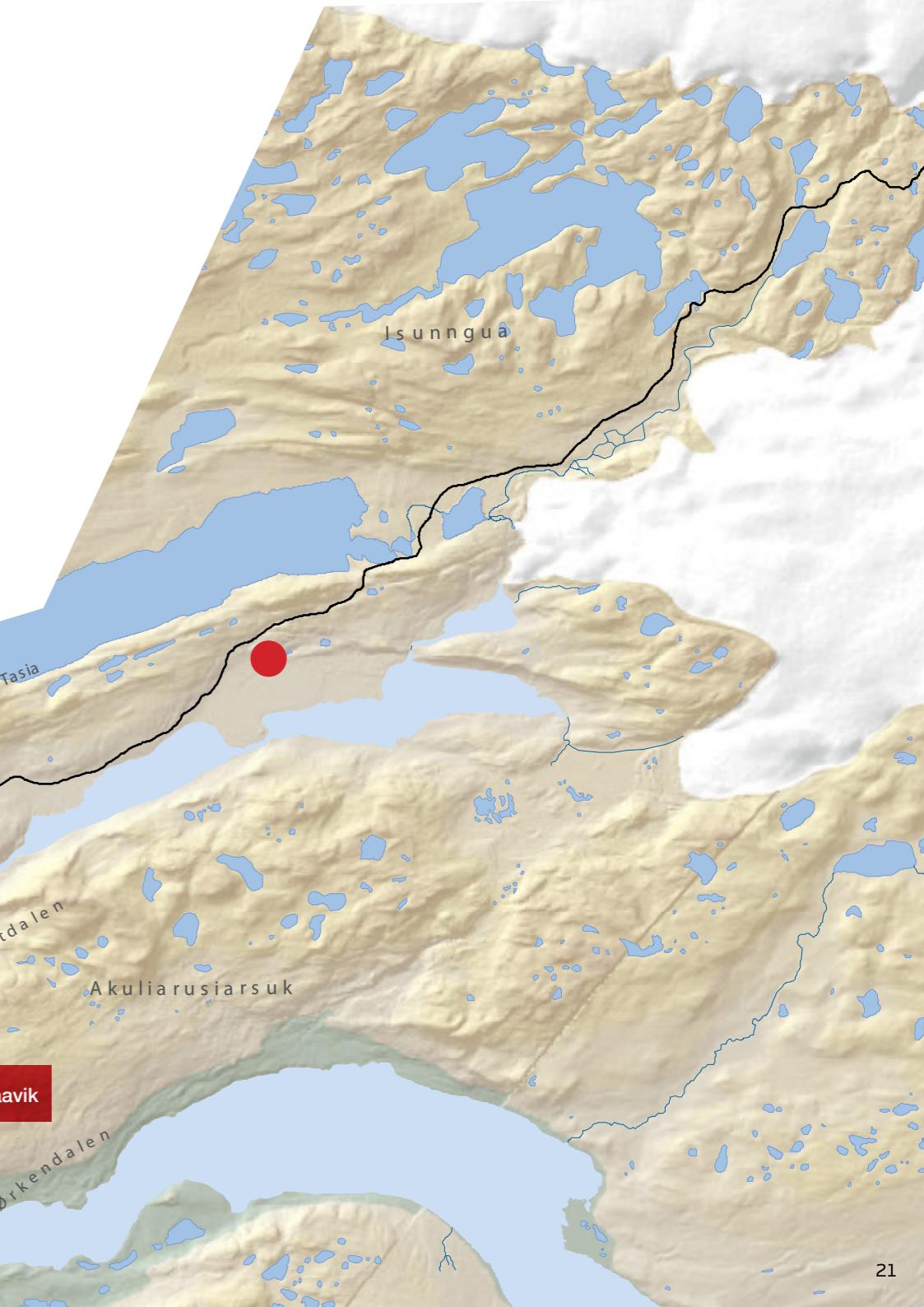

BMW 2014-imi oktoberip qaammataani misileraapput, Kangerlussuarmili taamani oktobariip qaammataani sapaatip akunnera taanna aatsaat taamak kiatsigimmat iluatsitsivallaarsimangillat. Malisigisaanik Namminersorlutik Oqartussat, Qeqqata Kommunia Arjeplog Test Management-ilu 2015-imi europami biiliortarfissuit Kangerlussuarmi workshop-ertisivoq.

Misilinerit takutippaat, unnuisarfiit amerlassusaasa/pitsaassusaata, internetsimullu attaveqaatit pitsangorsarneqarnissaannik biiliortartut pisariaqtitsisut, soorluttaaq timmisartukkut angisunuk nassiussarnermi Kalaallit Nunaanni timmisartutileqatigiiup nassiussalerisarnerminik pitsangorsaagaluaruni, taamaalilu biilinkit ataatsinik Airbus-imut ilaatisalsersinnaagaluarpata iluaqtaas-sagaluartoq. Kingullertut minnerunngitsumillu Kangerlussuarmi nutaamik umiarsualivittaarkut kiisalu Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqqusinertaarnikkut angalanermi attaveqaatit pitsaannerunissaat biiliortartut ujartorpaaat, attaveqaatimmi pitsaannerulerluarpata biil atortullu timmisartukkut nassiunneqartartut ilaat umiarsuakkut/aqqusinikkut aikininnerusumik nassiunneqartalerniassammata.

Tamatuma saniatigut timmisartuliorartart, nutaattullu soqutiginarluiinnartunik dron-iliortalernikut issittumi misileraasalernissartik soqutigalugu oqaatigikuuat. Kangerlussuaq aallaavigalugu timmisartunik suli misileraasoqarnikuunngitsoq, 2017-imi 2018-imalu dron-it Kangerlussuarmi misileraeqarput.

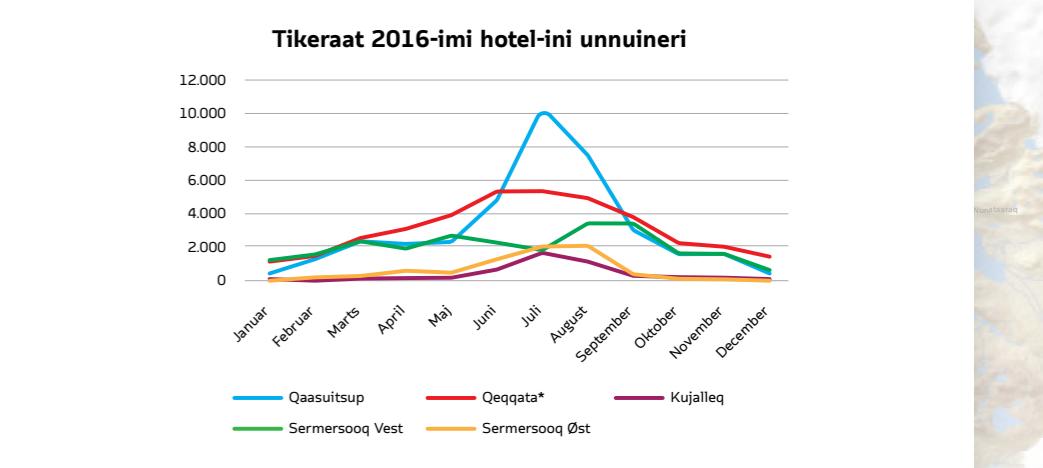
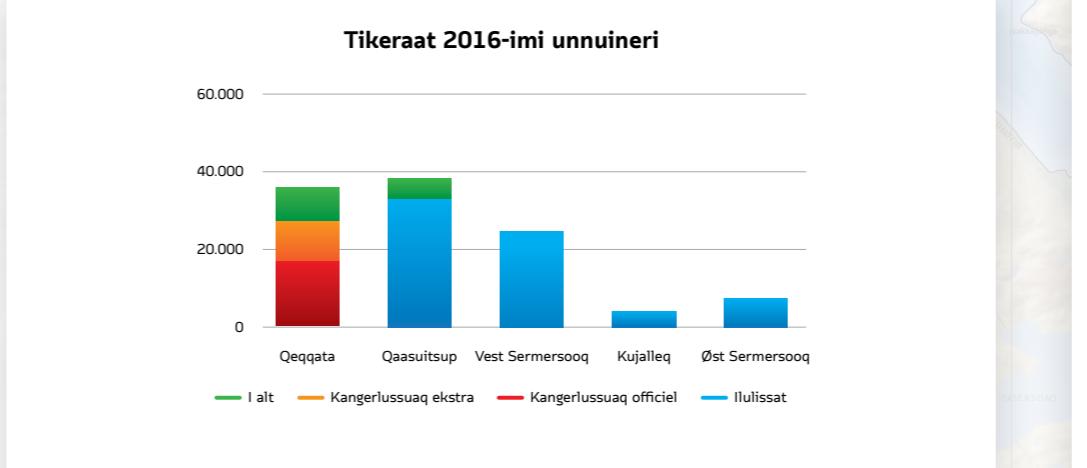
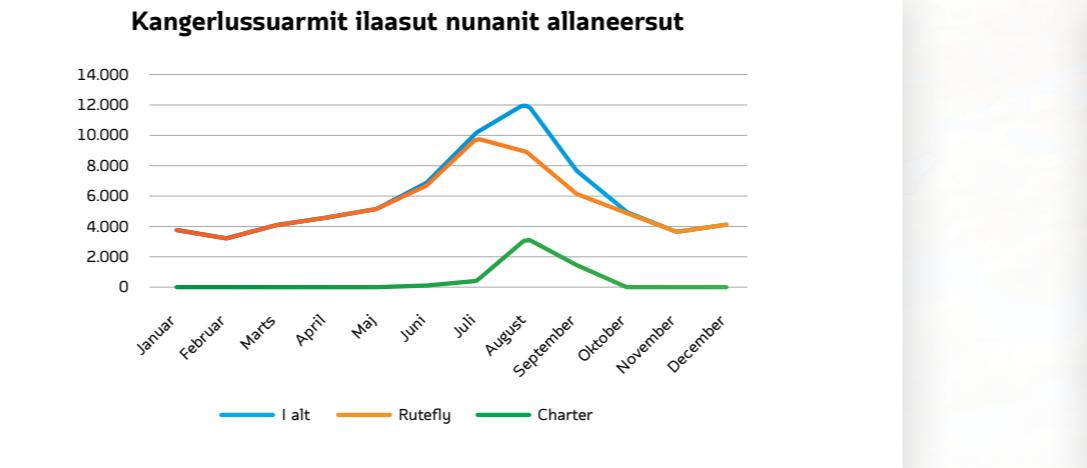
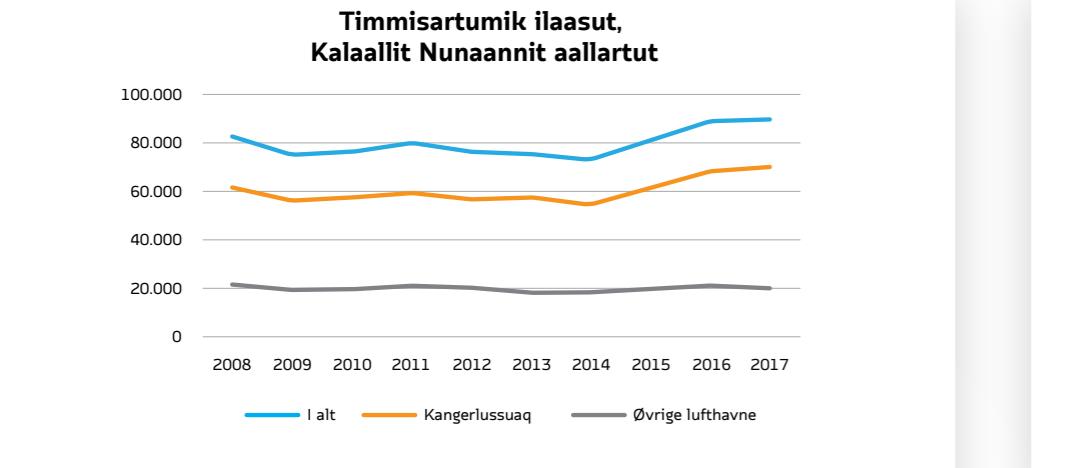
Biilinkit misileraaneq pillugu Qeqqata Kommunia Arjeplog Test Management-imik qanumut suleqateqarpooq, matumanilu Akuliarusersuup Kuua, Kangerlussuarmilu aqqusineraalauit tatsillu atorneqatarlutiik. Kangerlussuup qiterpasissortaani, mittarfiup avanna-tunginnguanit issittumi misileraavissarujussuaq kommunip 2015-imi immikkoortippaa. Dron-iliortartunik kommuニア aamma qanumut suleqateqarpooq.

Qeqqata Kommuniani Kalaallit Nunaannilu Takornarissat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfíup naatsorsuutimiini takornarialerineq aamma naatsorsuusiortarpaat. Tassani immikkoortuni pingasuni kisitsisitigut paassisutissat nassaarineqarsinnaapput: timmisartunut ilaasartut, unnuisarfinni unnuisartut, umiarsuillu takornariatait. Timmisartunut ilaasut kisitsisit takutippaat, avataaniit tikittartut 75 pröncentit missaat Kangerlussuarmi Mittarfikkoortartut, Kangerlussuakkoortartullu ukiut pingasut kingullit amerliartuinnarsimasut.

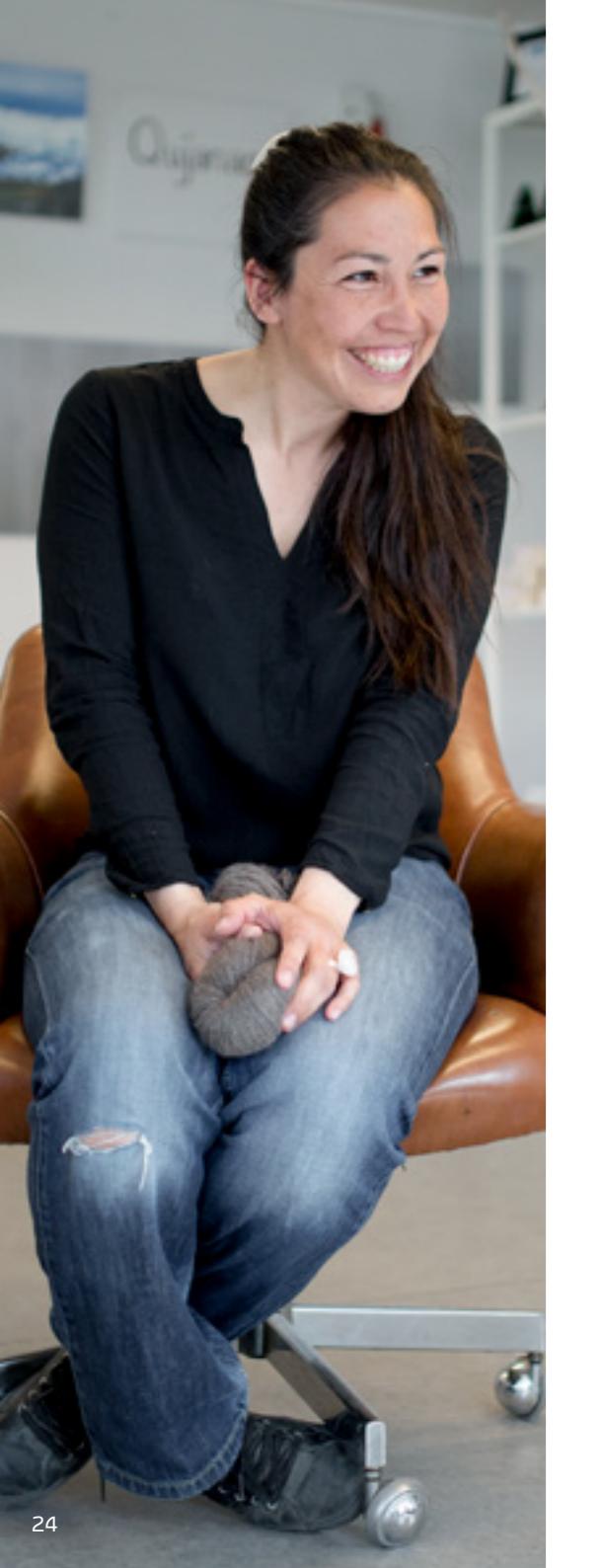
Kalaallit Nunaanni timmisartoqarfíit avataanit timmisartunit tikinneqartartut allat soorlu Nuuk aamma Nerlerit Inaat ukioq kaajallallugu ilaasoqartarsimapput imaluunniit soorlu Kulusuk, Ilulissat Narsarsuarlu aasaanerani/takornarialerinerup nalaani tikinneqarnerusarsimallutik. Kangerlussuarmi Mittarfik qeqqapaajaani inissismalluni ukioq kaajallallugu tikinneqartarpooq, kisianni tikittartut aasaanerani malunnartumik amerlisarlutik. Mittarfinnuit allanut sanilliullugu Kangerlussuarmi Mittarfik juulimi tikinneqarnerpaaneq ajorluni aggustimi tikinneqarnerpaaspoq, tamannalu pingaartumik umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut aggustimi Kangerlussuarmi paarlakkiartorlugit timmisartunik tikittartunik patsiseqarluni.

Timmisartunut ilaasartut pillugit kisitsisitigut paassisutissat, angalasut, taamaalliluni aamma takornarisat avataani najugallit Kalaallit Nunaanni sumukartarnersut ajoraluartumik takutitsingillat. Kalaallit Nunaanni nunap immikkoorttaanni assigiingngitsuni takornarissat qanoq amerlatiginersut paassisagaanni, unnuisarfinit kisitsisit qiviarneqartariaqput. Takornarissat pillugit Namminersorlutik Oqartussat pilersaartaani nassuaatigineqarpooq, Kalaallit Nunaata avataanit tikittartut unnuisarfinni unnuisarnerat pillugu Kalaallit Nunaata Naatsorsueqqissaartarfiata takornarialerinermi kisitsisaataanut aamma ilaasut. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfíup illoqarfik ataasiinnaq immikkut naatsorsuusiorfigimmagu, tassalu Ilulissat, Kangerlussuarmut takornariartartut qanoq amerlatiginersut misissorneqarnissaannik Visit Greenland, Arctic Circle Business Qeqqata Kommunialtu 2017-ip aallartisimalernerani misissuisitsillutik aallartitsipput. 2016-imut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfíup immikkut ittumik naatsoruinerata tupaallannangngitsumik takutippaa, Qeqqata Kommunianut takornariartut amerlanerapeataat Kangerlussuarmut takornariartartut. Ersarinnerusumik misissuinerit takutippaat, unnuisarfinnik ingerlatsisut, takornarialerisullu annerit minnerillu sullitatit pillugit nalunaaruteqartarsimanngitsut.

Timmisartunut ilaasartut qaammatinut agguataarneqarterasuulli, unnuisarfinni unnuisartut agguataarneqartarpot. Agguataarinerup takutippaa, nunap immikkoorttaannut allanut sanilliullugu ukiup ingerlanerani qaammatini amerlanerusuni avataanit tikillutik Qeqqata Kommunianu unnuisartut amerlanererus. Kisianni juulip aggustillu qaammataani Qaasuitsup Kommunianu Ilulissani unnuisimasut amerlanerupput, soorluttaaq illoqarfíit pingaarnersaanni Nuummi Sermersooq Kommunianu unnuisimasut januaarimi februairimilu amerlanerimasut.

Qeqqata Kommuniani ukioq kaajallallugu takornarialerineq

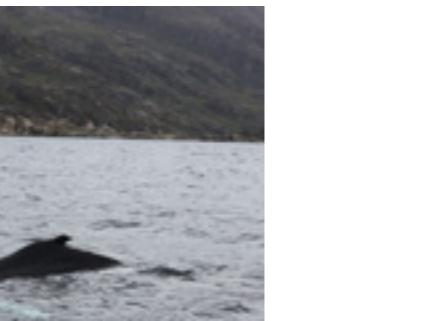
Nunap immikkoortortaannut allanut sanilliullugu Destination Arctic Circle ukioq kaajallallugu takornarialerisarnera naalaatsornerinnaangilaq. Ukioq kaajallallugu takornarialerisissaq Arctic Circle Business-ip Qeqqata Kommuniatalu anguniarpaat. Nunap immikkoortortaani ukiuuunerani takusassaqqissoqarnera/misigisassaqqissoqarnera kisiat aallaavigalugu naliliisoqarnikuungilaq, matumanili takornarialerinermi ukioq kaajallallugu suliffissaqtitsinissaq ilisimaalarugu aamma anguniarneqarluni. Tamanna najukkami suliffeqarfuit ukioq kaajallallugu takornarialerinissaannut, taamaillunilu aasaanerani taamak siviksigtisumik takornarialerisarnermi avataanit tikisitsisarnerinik annikillisaanissaannut tunngavissiivoq.

Najugaqaqavissut ukiut tusind-ilikaat ingerlanerini ukiup qanoq-ilinerani imaani nunamilu periarfissarpassuarnik atuisarneri assigalugit, takuuq UNESCO-p nunarsuarminoqatigiinnut kingornussassangorteqqammisa Aasivissuit-Nipisat, ukiup qanoq-ilinerani perarfissarpassuit assigiaqngitsut Destination Arctic Circle-mi takornarialerinermi atorluarneqartput.

Aasaaneriinnaani takornarialerisoqarani takornarialerinerup siammerneqarnissaanik Destination Arctic Circle-p immikkut sammisaqarnera, Visit Greenland-ip 2010-p aallartismalernerani igasoq Chris Coubrough peqatigalugu soorlu Arctic Umaaq Line-mut ilaallutik sinerik sinerlugu imaatiut angalaarnermikkut, imaluunniit The Golden Circle of Greenland-imi (Kangerlussuaq-Sisimiut-IIlissat) angalaarnermikkut takornarialerusuuttarpaat. Destination Arctic Circle ukiuunerani nukittuumik inissisismasoq nunap immikkoortortaasa sinnerinut, illuatungaanullu amerlanerusut takornariaqalersitsissaq. Suleqatiginnikkut nukittuunngortsisoqartarpooq, takornarissallu amerlanerusut soqutiginnilersinneqartarlutik.

Arctic Circle-p ukiuunerani tammajuitsussarsi-sitsinarluni piniaqartitsisarneq, qimusserttsisarneq, qamuteratsitsisarneq, qulimiguulimmik sisorariartitsisarneq, imaanut aqqartitsisarneq, arsarerillu sammivaa.

Destination Arctic Circle-p ukiuunerani takornarialerisarnermik immikkut sammisaqarnera, Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortortaasa sinnerisa ukioq kaajallallugu takornarialerinissa-mik sammisaqalernissaannut tunngavissiisoq. Kalaallit Nunaannut takornarialartartu amerlanersaat nunap immikkoortortai amerlanerusut lernerani igasoq Chris Coubrough peqatigalugu soorlu Arctic Umaaq Line-mut ilaallutik sinerik sinerlugu imaatiut angalaarnermikkut, imaluunniit The Golden Circle of Greenland-imi (Kangerlussuaq-Sisimiut-IIlissat) angalaarnermikkut takornarialerusuuttarpaat. Destination Arctic Circle ukiuunerani nukittuumik inissisismasoq nunap immikkoortortaasa sinnerinut, illuatungaanullu amerlanerusut takornariaqalersitsissaq. Suleqatiginnikkut nukittuunngortsisoqartarpooq, takornarissallu amerlanerusut soqutiginnilersinneqartarlutik.

Kalaallit Nunaanni takornarialerinerup ussassaarutigineqartarnera, Visit Greenland-ip suliffeqarfinnik, nunap immikkoortortaani kommuninillu suleqateqarluni isumagisarppa. Visit Greenland-ip ukiuni kingulerni The Big Arctic Five oqaluttuarissallugu immikkut sammivaa.

Afrikami Big Five:

- » løve-nik
- » nagguaatsunik
- » sisisunik
- » leopard-inik
- » böffel-inillu misigisassarsiorlutik afrika-mut takornarissanik millionlikkaanik ornинеqartartoq.

taakkunani suliniutinik nutaanik ingerlatsillutik nutaaliорussuseqartunik innuttaasoqarpoq, qimusserttsisinaanerlu taakkunani marluusuni neqeroorutigineqartarluni, naak Kangerlus-suarmi qimusserttsisarnerit amerlanerpaartaat Sisimiuni qimusserttsisartunit ingerlanneqartarauartut. Ukioq kaajallallugu Sermersuar-

mut takornariarsinnaanermik Kangerlussuaq aamma neqerooruteqarsinaavoq, sumiiffimilu silap allannuguinna patsisaalluni arsarerit tamatigungajak takuneqarsinnaasarlutik. Taa-

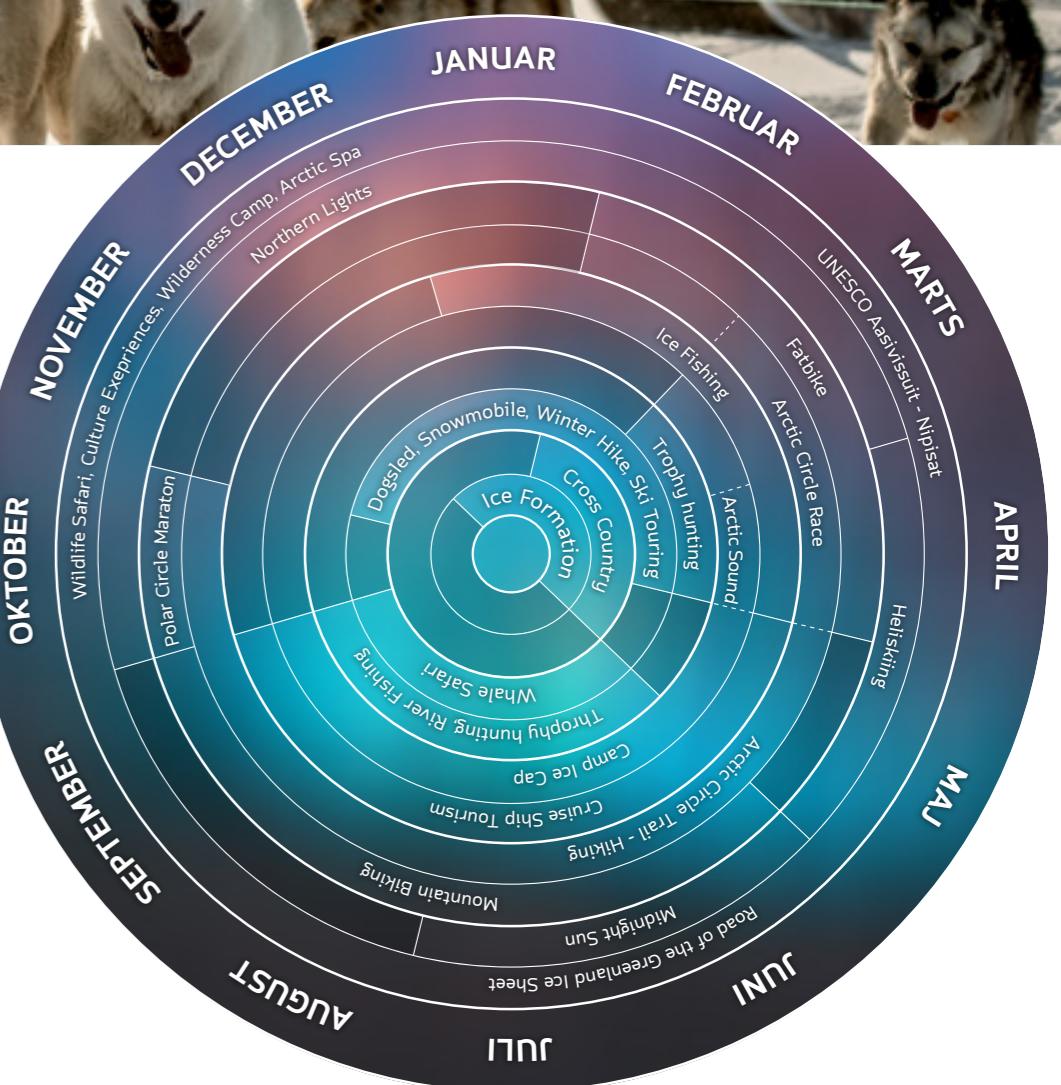
maattorli arfersiortitsinssamik Kangerlussuaq neqerooruteqarsinnaangilaq. Illuatungaatigut arfersiortitsinssanik Sisimiut neqerooruteqar-

sinaavoq, kisianni Sisimiuni siku Kangerlus-suarmisullu alutornartigingilaq, arsarerillu takunissaannut 100 procentimik qulakkeerneq-

qarsinnaanani. Inoqarfuit taakku marluk suleqati-giinermikkut, Big Arctic Five-mi takusassaqqisut tallimat neqeroorutigisinnaavaat.

Taamatut 'pitsaalluunnartumik' avammutt ussasaaruteqarnermi ukioq kaajallallugu misigisassat soorlu siku (nunap immikkoortortaasa ilaanni), inuit/kulturilu, ukiuunerilu misigineqarsinnaasut soorlu qimussit arsarerillu kiisalu aasaane-rani soorlu arferit sikulu (nunap immikkoortortilaanni) sammineqarput.

Big Arctic Five-mi misigineqarsinnaasut Sisimiut Kangerlussuullu immikkoorlutik takornarissa-nut neqeroorutigisinnaangilaat. Sumiiffinni

Relateret links:
<https://www.tripping.com/explore/9-best-places-to-see-the-northern-lights>
<https://edition.cnn.com/travel/article/best-northern-lights/index.html>

Arctic Circle Road – Allannguisutut

Arctic Circle Road Kangerlussuup Sisimiullu akornanni allannguisaaq tulliuttut patsisigalugit:

- » Illoqarfitt marluk akornanni aikinnerusumik, eqaannerusumik, imminnulu atanngitsumik angallassinissami Arctic Circle Road aikinnerulersissasaqq
- » Arctic Circle Road-ip nunaannarmi sumiifimmuit ammaassissaqq
- » Kangerlussuarmi unnuisarfinnut aningaa- liisseqarnissami tunngavissaqarnissamut Arctic Circle Road qulakkeerinnissaqq

Iloqarfitt marluk akornanni aikinnerusumik, eqaannerusumik, imminnulu atanngitsumik angallassinissami Arctic Circle Road aikinnerulersissisaqqeqqarsaatigalugu, maannamut saniliullugu aikinnerungaartsartumik takornariassat Kalaallit Nunaanni illoqarfitt marluk/sumiiffit marluk takornariarsinnaalissaavaat. Kangerlussuarmiinnikkut Sisimiuniinnikullu The Arctic

Five-p misigisaqarfinginissaanut Arctic Circle Road periarfissiassaqq. Mittarfitt takinerusut immikkut sammineqarnerisut, aikinnerusumik angalasinnalaerneq Kalaallit Nunaanni sumiiffiinut allanut aamma iluaquataassaqq, kisianni mittarfinnut saniliullugu aqquisertigut angallassineq kisimi aikillerulisi-

sanngilaq. Timmisartuutileqatigii itsuinnarnik timmisartuussinarerat, silaluunniit apeqqutatinnagu takornarialerisut, takorissalluunniit angalanissami ilaa namminneq isumaginissa- annut aqquisinertigut angallassisinnaissaqq periarfissiassaqq.

Kangerlussuaq Sisimiullu kisiisa tikeraarnagit illoqarfitt amerlanerusut tикинneqarsinnaanissa- annut aamma tunngavissaqqaq, tassunakkummi angaleq aikinnerulersissneqarpat, takorna- rissat Kalaallit Nunaannut angalanissaminut aningaaasat immikkoortissimaasaat atortillugit illoqarfik alla pingajutut aamma takornari- neqarsinnaassaqq. Kangerlussuup Sisimiullu tike- raernerisa saniatigut maanna assersuutigalugu ilulissat tikineqarsinnaalissaqq. Imaluunniit takornariassap Kangerlussuaq ilulissallu tike- raassallugit siuniussaqarsimagni, saniatigut Sisimiut takornariarsinnaalissallugu.

Arctic Circle Road nunap immikkoort- anut nutaanut ammaassinissaataa saniatigut, assersuutigalugu soorlu UNESCO-p nunarsu- armioqatigirnunut kingornussassangortitaata Aasivissuit-Nipisat imaluunniit Aqqutiksups alakkarterneqarsinnaanissaanut periarfis- siassaqq. Taamaalluni nunatat massakkut tikineqarsinnaangitsut tikineqarsinnaalissap- put, tamatumani Kangerlussuarmi Sisimiulinu

takornariartartoq ilulisanut ingerlaqqitsigani siornatigut ulluni pingasuni, Kangerlussuarmi ullut marluk, Sisimiuniul ulloq ataaseq, atorlugit misigisassarsortarsimagaluarluni, misigisassar- siornermi ullut tallimat atorsinnaalissallugit.

Kisianni aamma massakkut Arctic Circle Trail-imti takornariassanit misigisassarpasuit, maannamut saniliullugu agguataarlugit misigineqarsinnaalis- salutik. Pisulluni takornariartartoq siunissami Kangerlussuarmi Sisimiunut pisuttariautis- saaq, soorlutaaq qimusserluni takornariaq, ujakkaartoq, sikkilinillu silittunik assakaasulinnik sikkilertoq illoqarfitt taakku marluk akornanni aqqt 160 km-inik takitigisoq tamakkerlugu ingerlaarfigisariautissagaat. Siunissami assersuutigalugu aqqtip affaa namminneq angalaffigeriarlugu, aqquaata sinnerani bussi- utsissinaapput/billiutsissinaapput. Imaluunniit takornarielerinermi ingerlatat taakku marluk akornanni aqquaataani nikerartitsisinnaallutik.

Kangerlussuarmi unnuisarfinnut aningaa- liisseqarnissap tunngavissaqarnissaanut Arctic Circle Road-ip qulakkeerinnissaqq eqqarsaatigalugu, amerikkarmiut 1993-sak- kutooqarfimminik matusinerisa kingorni, Kangerlussuup siunissaaq qulassutigineqarta- artarsimavoq. Mittarfitt nutaat illoqarfinni allani sanaartorniarneqartillugit, ukiut tallimakkaalrugit

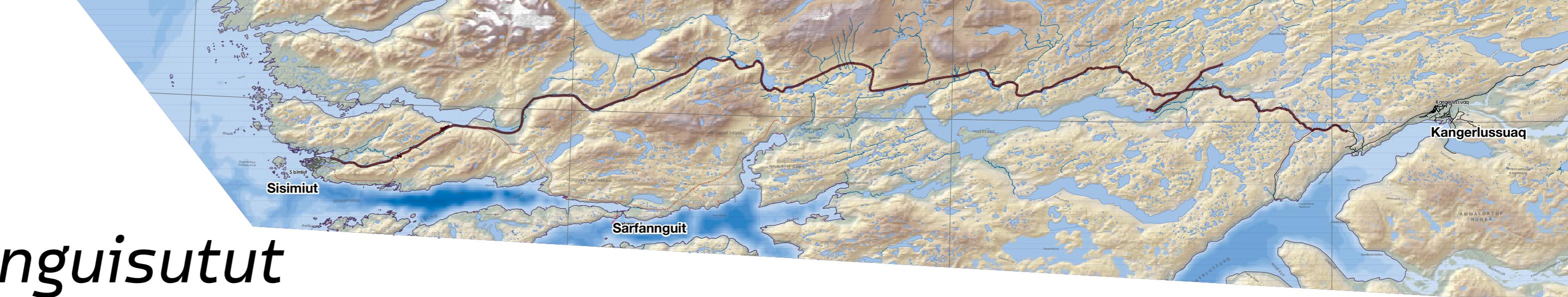
Namminersorlutik Oqartussat oqartarpuit Kan- gerlussuaq matussasoq. Kangerlussuaq ukiut tallimat qaangiunnerini matuneqarnissaannik aningaaasaliisartut ernumassuteqassatillugit, illuutinut unnuisarfinnullu akisuunut ukiuni 20-t 30-ni akilersorneqartussanut aningaaasaliin- samut kajumissaataanngilluinnarpoo.

Kangerlussuarmi takornarialerinissami im- mikkuullarilluinnartut atorluarneqarpuit, unnuiffisatigulli Kalaallit Nunaata sinneranuit nallersunneqarsinnaanani. Kangerlussuarmi unnuiffissaasinaasut tassaanerupput ame- rikkarmiut barakkorsuuni vandrehjemmiliat, piginnittut aningaaasaliisutiminnik ukualuit ingerlanerini aklersinnaasaat. Kangerlussuarmi hotel-i ataaasiinaavoq, taannalu Namminersor- lutik Oqartussanit pigineqarlungilu ingerlaner- neqarpooq. Taamaaliluni Kangerlussuarmi takornari- elerinermi atugassarititaasut Kalaallit Nunaanni sumiiffinnut allanut vandrehjemmini inissanut saniliullugu hotel-ini inissaqarnerusunut naller- sunneqarsinnaanngilaq. Allatut oqatigalugu takornarialerisut siunissamut ungasinnerusumut Kangerlussuarmi aningaaasaliinissaannut arlaati- gut qulakkeerinnenginermigut, Kalaallit Nunaat takornarielerinermi imminut avoq.

Kangerlussuarmi aningaaasaliinartunut Arctic Circle Road pilersinniarneqangnilaq, illuatun- gaanilu iluaqtissikan annereturunik pingasunik iluaqtissiialluni.

Inuitissariut taama ittoq aningaaasaliisar- tunut tamanut Kalaallit Nunaannut tamarmut soqutiginnersitsissaqq, aningaaasaliisartummi aningaaasaliisutitik allanut iluaqtissaallutik, allanullu ajoqsiisallutik sumiiffiit laat ajorsar- tussanngorlugit aalajangiinernit eqquaassann- gitsut ernumassutigisannngimmassuk.

Arctic Circle Road-eqarnikkut iluaqtissat annertuut taakku pingasut siuliani taaneqartut ataatsimoorlutik allannguisitsisussaapput, Kalaallit Nunaannilu angallannermi attaveqaatit pillugit suliniutit allat taamak annertutigisumik iluaqtissartaqangnilat. Mittarfitt aaqqissiuute- qqinnissaat pillugu Kalaallit Nunaanni partit akornanni, nunap immikkoortortaasa akornanni, suliffeqarfitt akornanni, illoqarfitt akornanni, innuttaasullu akornanni akerleriissutaasup ersa- riissumik takutippaa, angallannermi attaveqaatit ineritortinnejarnissaannik siunnersuut allanut iluaqtissiisussatut, allanullu ajoqsiisussatut misigineqartoq. Allatut pisinnaaqqullugit, allat pilli- uteqartariaqarpuit. Angallannermi attaveqaatinut pioereesunut akornusiisussanngorlugi Arctic Circle Road pilersinniarneqangnilaq, illuatun- gaanilu iluaqtissikan annereturunik pingasunik iluaqtissiialluni.

Takornarialerisut namminersortut Arctic Circle Road-imi unnuiffissanut aningaasaliinerat

Kangerlussuarmi-Sisimiuni takornarissat unnuiffisinaasaat missingersorlugu tassaapput

- » Kangerlussuarmi siniffit 750-it, taakkunanga 170-it Hotel Kangerlussuaq-mi, sinnerilu 580-it vandrehjemmimi
- » Sisimiuni siniffit 190-it, taakkunangna 148-t Hotel Sisimiut-ni Umiartortut Angerlarsimaffianilu, sinnerilu 42-t vandrehjemmimi/inissiani
- » Kangerlussuup kujataa-tungaani tammajuitsussarisitsinarluni piniairtitsisarnernut illuaqqami siniffit arfineq-pingasut
- » Arctic Cicle Trail-imi kommunip illuaraataanni arfineq-pingasusuni siniffit 100-t
- » Kangerlussuarmi aqqusineq sinerlugu inuinnat illuaraataat, Sisimiunilu illuaqqat takornarialerinermi tikkkuminaatsut.

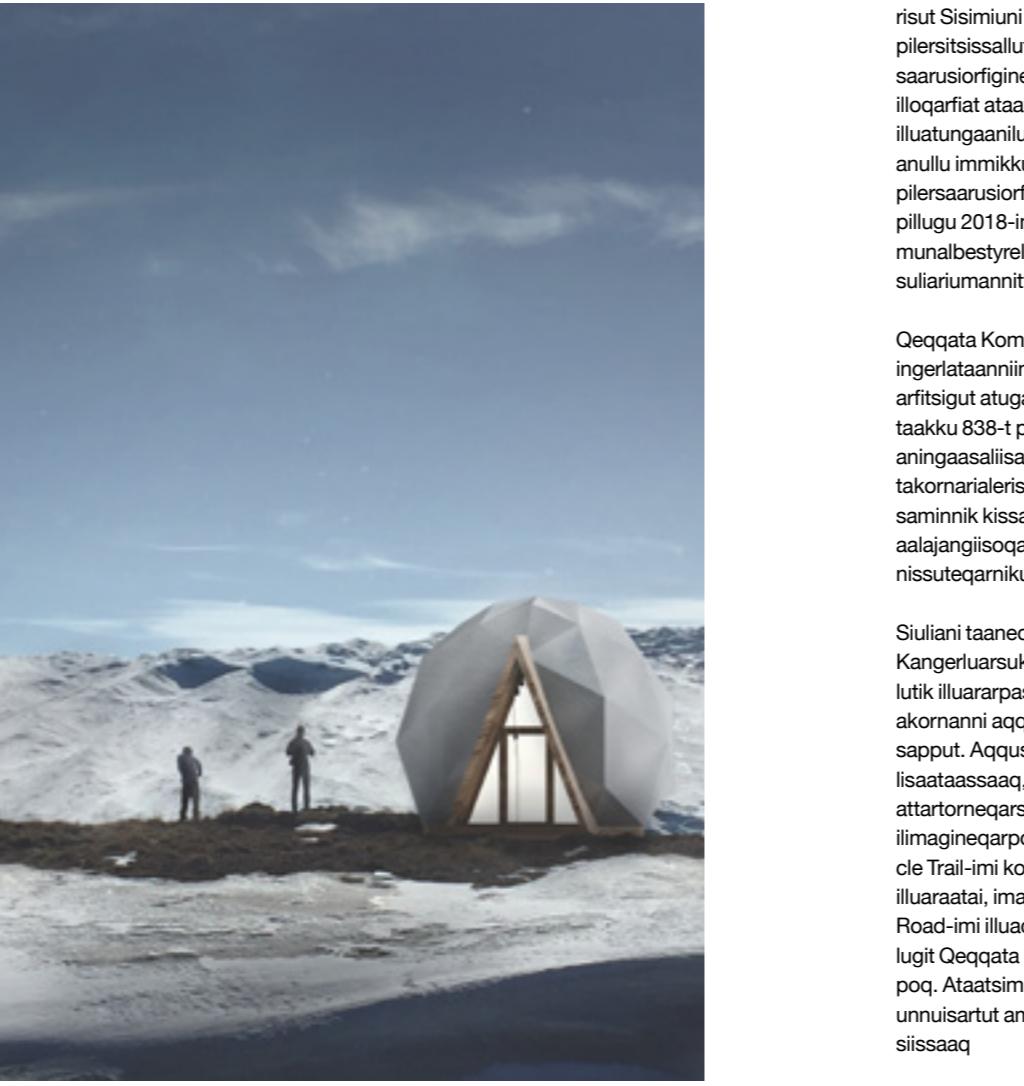
Tammajuitsussarisitsinarluni piniairtitsisarnernut tunngatillugu illuaqqat akuersissutigine-qaaqqammersut, sulisut, igasut, angallassisullu saniatigut takornarissanut katilligit 58-inut inissaqartitsillutik illuaqqanik nutaanik arfineq-marlunnik kinguneqassapput. Takornarialerisup immikkut akuersissumvik tunineqarnermini illuaqqiorriksaa pingaartinneqarpoq, taamaattumillu illuaqqat sanaartorneqanngippata immikkut akuersissumvik arsaagaassasut naatsorsuitigisariaqarpoq.

Pilersaarutigineqarluni Arctic Circle Road-ip kingunerisaanik, Kangerlussuarmi Sisimiunilu najukkani takornarialerisut Qeqqata Kommuni-anut saaffiginnissuteqarlutik, Arctic Circle Road sinerlugu kisalu Kangerlussuarmi Sisimiunilu hotel-inik, unnuisarfinnik illuaqqanillu sanaartor-

nissamut periarfissanik apeqquilliinikuupput. Kommunip pilersaarutaa piffissaagallartillugu ingerlanneqarsinnaaniassamat, takornarialerisut pilersaarutaannik kommuuni ilisimasaqassalluni soqutigaa, taamaattumillu aqqusineq pilersineqarpat namminersortut hotel-inut, unnuisarfinnut illuaqqanillu kisalu paassisutissiivissanut aningaasaliisinhaanngussapput.

Takornarialerisut borgmesterillu atsiugaani siuniussaqnermk nalunaarutini takornarialerisut pilersaarutaa allatorneqarnikuupput. Aqqusineq piviusungorpat/piviusunngussappat siniffisanik 838-inik pilersitsinissaminnik takornarialerisut ataatsimoorlutik kissatigaat. Unammilleqatiginneq patsisaalluni, takornarialerisut kikkut, sumilu qassnik sanaartortsinarnersut paassisutissiissutigineqarsinnaangilaq. Kangerlussuarmi massakkut aqqusiniusunut atatillugu takornarialerisut, Sermersuarmut aqquserngup qanitarisaani Russels gletsjer-imi, Qorlortumi, Sugarloaf-imilu hotel-issanut, unnuisarfissanut illuarassanullu nunaminertani immikkoorttineqaaqqammersuni, siniffinnik 386-inik pilersitsinissaminnik kissateqarput. Tamatuma saniatigut umiarsualiviup nalaani illuaraqarfimmi illuaqqiorriksamut suli inissaqarpoq, 2019-imilu kommunip pilersaarutiqarneranut tapiliussassatigut, mittariup akia-tungaani Kokkenfjeld-imi, Kangerlussuarmillu aqquserngup isuan Kellyville-mi hotel-iliorfissanik immikkoorttisoqassaaq.

Aqqusinissaq pilersineqarpat Arctic Circle Road-imi takornarialerisut, pingaartumik Tasersuup eqqaani takornarissanut 146-nik siniffisanik pilersitsinissaminnik kissateqarput. Kangerlussuup Sisimiullu akornanni aqqusineq sinerlugu

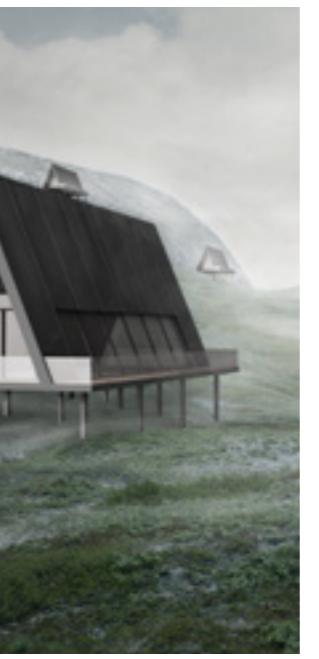

hotel-inut, unnuisarfinnut illuaqqanillu kommunip pilersaarutiqarneranut tapiliussassaaq, 2019-im febraarip qaammataani Qeqqata Kommuniani communalbestyrelsianit inaaraataasumik akuersissutigineqarpoq.

Arctic Circle Road pilersinneqarpat, takorniale-risut Sisimiuni Aqqutikitsumilu siniffinnik 306-inik pilersitsissallutik siunertarivaat. Kommunip pilersaarutiqarneranut tapiliussatigut Sisimiut illoqarfiat ataavartumik inerartortinneqarpoq, illuatungaani Aqqutikitsumut Ungalliu Qaqqanullu immikkut akuersissutit pillugit kommunip pilersaarutiqarneranut tapiliussassaaq pillug 2018-im novembarip qaammataani komunalbestyrelsip aalajangiinera tunuliaqtalarugu suliariumannittussarsiuunneqarlu.

Qeqqata Kommuniani ullaatsinni takornarialerisut ingerlataanniinnaq, takornarialerinermi unnuisarfsigut atugassarititaasuni nutaani siniffissat taaku 838-t pilersinneqassapput. Avataanit aningaasaliisartut assiginngitsut massakkut takornarialerisut pilersaarutaannut suleqataanis-saminnik kissaateqartut imaluunniit siunissami aalajangiisoqarnissaanik utaqqimaartut saaffiginnisseqarnikuuput.

Siliani taaneqarlutik siniffissat saniatigut Kangerluarsuk Tullermi inuinnaarnit pigineqar-lutik illuarpassuit, Kangerlussuup Sisimiullu akornanni aqqusiniornikkut tikiineqarsinnaalis-sapput. Aqqusineq takornarissanut isumannaal-lisaataassaaq, taamaattumillu illuaqqat taaku attartorneqarsinnaanissaanik ujartusoqassasoq ilimagineqarpoq. Tamatuma saniatigut Arctic Circle Trail-imi kommunip tamanut atugassiaralugit illuaraatai, imaluunniit minnerpaamik Arctic Circle Road-imi illuaqqat namminersortungorsassal-lugit Qeqqata Kommunia eqqarsaatersuuteqarpoq. Ataatsimut isigalugu takornarissat akillilitut unnuisartut amerlinissaannut tamanna tunngavis-siissaq

Arctic Circle Road-imi takornariaqarneq

Issittuliarluni takornariarnissamut ungasinnera, Issittumilu illoqarfuit imminnut ungasissusaat patsisaalluni, Issittooq takornariarfiqissallugu akisulaartukasiuvoq. Takornarissat Issittumi ullormut atortagaat, nunarsuup sinneranut saniliullugu annertunerujuussuuvoq.

Island Tourist naapertorlugu, Island-imut takornariap ullormut unnuamullu aningasasat atortagai 2.478 danske koruuniupput. Rambøll-ip "Takornariartitsineq - Mittarfítt illasaasa allangortinnerisigut inerartorneq siuarsnerlu" pillugu nalunaarusiaminni paassisutissiisutigaat, Svalbard-imi atuineq 2.490 norske koruuniusoq, Norge-milu 2.114 norske koruuniusoq.

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap 2011-mi assinganik oqaatigaa, takornarissat Kalaallit Nunaanni ulluni sisamani takornariaraangamik minnerpaamik 9.375 koruuninik, ullormut unnuamullu 2.362,50 koruuninik atuisartut. Siniffinit taakkunanga 838-usunit affaat takornarissanit atorneqartapata assigiaanassavaa, takornarissat Arctic Circle Road-imiinnernminni ukut tamaasa 382 mio. koruunit atortassagaat (siniffit 838 x 50% x 2.500 kr/ullormut unnuamullu x ullut unnuillu 365-it = 382 mio kr.).

Kisianni takornarialerisut pilersaarutaat tamakerlutik piviusungunngitsooratarsinnaapput. Imaassinnavoq pilersaarutik aningaasaler-sorsinnaanngikkaat, imaassinnavaorluunniit unammillertigisaq pilersaarutimi assinginik pilersaaruteqartut paasisimallugu, marluullutik pilersaarutiminnik piviusunngortitsinissaminut inissaqartitsisorinngitsut.

Takornarialerisut siniffisanik 300-nnarnik pilersitsissappata, nunap immikkoortotaani takornarissat kaaviiartitaat 137 mio. koruuniussapput (siniffit 300 x 50 % x 2.500 kr/ullormut unnuamullu x ullut unnuillu 365 = 137 mio. kr).

Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap siulittaasua 2010-2012-imi ima najoqqutaqarpoq, takornarissat annertunerusumik atuilererat, tunsat ataatsimut nalingisa affaat Kalaallit Nunaanni inuaqatigiinnut tussasut. Siniffit 838-t takornarialerinermi kaaviiartitanut 382 mio. koruuninik annertusitsissapput, ukiullu tamaasa tunsat ataatsimut nalingat 191 mio. koruuniussallutik, siniffillu 300-t 137 mio. koruuninik kaaviiartissapput, ukiuumullu tunsat ataatsimut nalingat 68,5 mio. koruuninik annertusissalluni. Ilutigalugu takornarialerinermi ukioq naallugu sulisoqarnermi kaaviiartitat 700.000 koruuniuppatta, siniffit 838-uppata sulisut 550-it missannik amerlanerulissapput, siniffillu 300-uppata sulisut 200-t missannik amerlanerulissallutik.

Siniffit nutaat	Ukiup ulluni 365-ini unnuinerit procen-ttingorlugu	Takornarissa-nut atuineq Kr./døgnimut	Takornarissat nutaat*	Takornarissa-nut atuineq mio. koruunin-ningorlugu	Ukiumut tuni-sat ataatsimut nalingat mio. kr.	Sulisumut ataatsimut kaaviiartitat mio. koruunin-ningorlugu	Ukiumut sulinerit suli-sulluuniit
838	50%	2.500	38.234	382	191	0,7	546
300	50%	2.500	13.688	137	68,5	0,7	196

*Takornarissat nutaat = siniffit nutaat x inissat procenningorlugit x ullut unnuillu 365-t / takornarissamut ataatsimut ullut unnuallu sisamat.

Kisianni Kangerlussuarmi-Sisimiuni takornarissat nutaarpassuit, nunap immikkoortotaani takornarissanit soqutigineqarluartut kisiisa misigissangilaat. Soorunalimi Kalaallit Nunaanni sumiiffinnut allanut ingerlaqqikkusussapput.

Ingerlaqqittut amerlarnerpaartaat Ilulissani Kangia UNESCO-llu nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortitaa takorusullugit Ilulissiassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Assersuutigalugu Nunatta Kujataani UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngorteqqammissaanut angalassagaanni ungasissorujussummat, siunissami qaninnerusumi Ilulissat saniatigut ilisimagineqarpoq. Imaluuniit assersuutigalugu Nuummi, Maniitsumi, Nunattalu Avannaani Ilulissat saniatigut illoqarfinni allani takornarialerinerup inerartortinneqarnissa amigaatigineqarlni. Nuummi Ilulissanilu mittarfítt tallillugit mittarfítt nutaamik aaqquissuuteqqinnejärnesigut, Kangerlussuakkoorlutik Kalaallit Nunaannut tikeriarlutik, Ilulissakkut/Nuukkut angerlamut – killormulluunniit – angalasoqarsinnaalerpat, Arctic Circle Road-imiut sumiiffinnullu taakkununnga marluusunut angalallutik Kalaallit Nunaannut takornariartuntut amerlisaataassaaq.

Takornari-alerinermit sunniutit Siniffit 838 / 300	Kalaallit Nunaata Avanna - Ilulissat Aasiaallu	Ilulissat	Aasiaat	Maniitsoq	Nuuk	Kalaallit Nunaata Kujataa Paamiut ilangullugu
Ingerlaqqittut %nngorlugu	1%	35%	3%	2%	8%	1%
Takornarissat nutaat amer-lassisuaat	137 / 382	4.791 / 13.382	411 / 1.147	274 / 765	1.095 / 3.059	137 / 382
Unnuinerit amerlassusaat	548 / 1.529	19.163 / 53.527	1.643 / 4.588	1.095 / 3.059	4.380 / 12.235	548 / 1.529
Kaaviiartitat mio. kr.	1,4 / 3,8	48 / 134	4,1 / 11,5	2,7 / 7,6	10,9 / 30,6	1,4 / 3,8

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasinnaasut

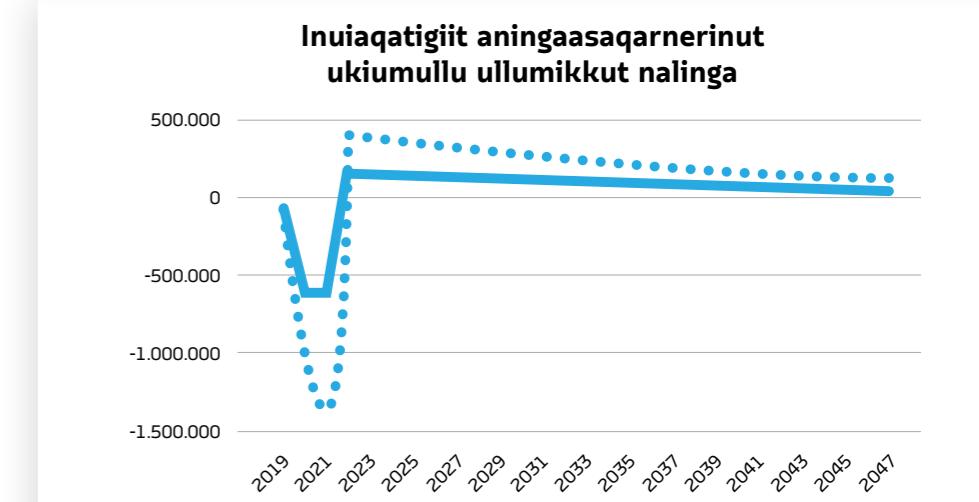
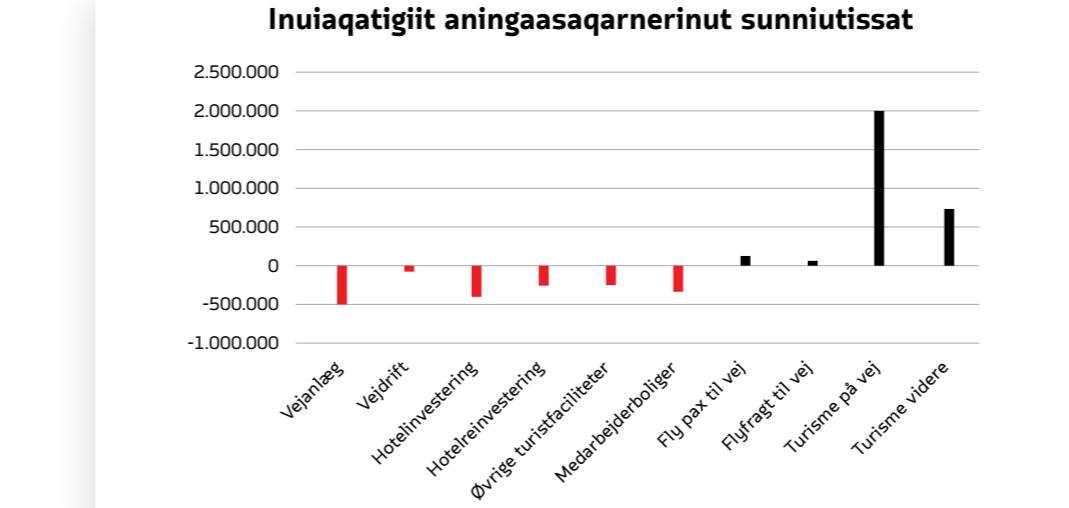
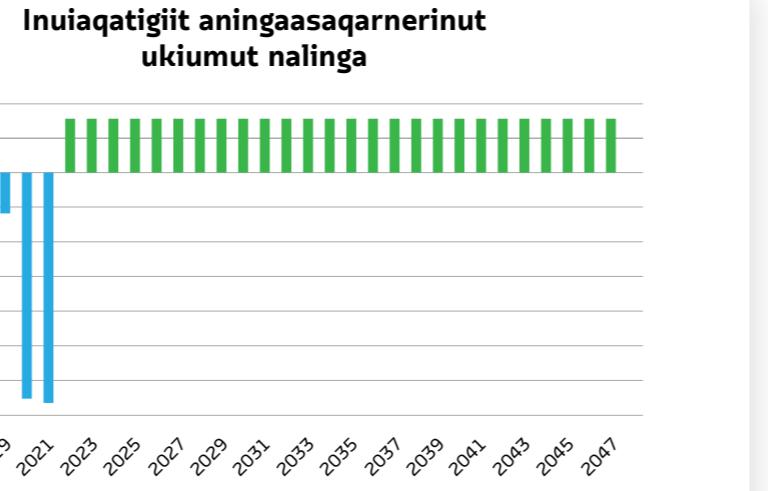
Arctic Circle Road pillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutaasinnaasut pillugu Arctic Circle Business aamma Qeqqata Kommunia misissueqqissaarnikuvoq. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutaasinnaasut pillugit misissueqqissaariniissami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfip 2015-imi aprililimi ilitsersuusiaa naapertorlugu misissueqqissaarneq suliarineqarpooq. Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutaasinnaasut pillugit misissueqqissaarinermi siunnersuusiamut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik misissueqqissaarinermut nassuaasiunngikaluarlutik pingaaruteqarluinnartunik immersuipput.

Killiffik aallaavigalugu tunngaviusumik periarfissaq kiisalu 300-nik 838-nillu sinifissaqartitsiarluni siuliani nassuarneqarlutik siunniusaqarnermik nalunaarutit aallaavigalugit Arctic Circle Road aallaavigalugu perarfissat marluk, misissueqqissaarinermi aallaavigineqarpuit. Perarfissani taakkunani marluusuni 50 %-imik atuisoqarnissaanik naatsorsuiteqarneq kiisalu Issittumi takornarissat atuasernerinik Assartussineq pillugu Isumaliqatigiisitat, nunanilu allani misilittagaat aallaavigineqarpuit. Tamatumana saniatigut atortussat soorlu neriniartarfik, isersimaartarfik kiisalu sulisunut atugassarititasut ilanngullugit sinifippi atatsip pilersinneqarnisa 1,5 mio. koruunik naleqassasoq ilismagineqarpooq. Ilanngullugu takornarialerinermi sulisussat affasa ineqarnissaannut, afaat ineqareernissaat naatsorsuutigineqarmat, sanaartornissami illumut ataatsimut 2 mio. koruunit atorneqassasut ilimagineqarpooq. Piffissaliussaq ukiuni 30-ni sisivussuseqarpooq, pissarsissutignissaanillu naatsorsuinermi 4 %.

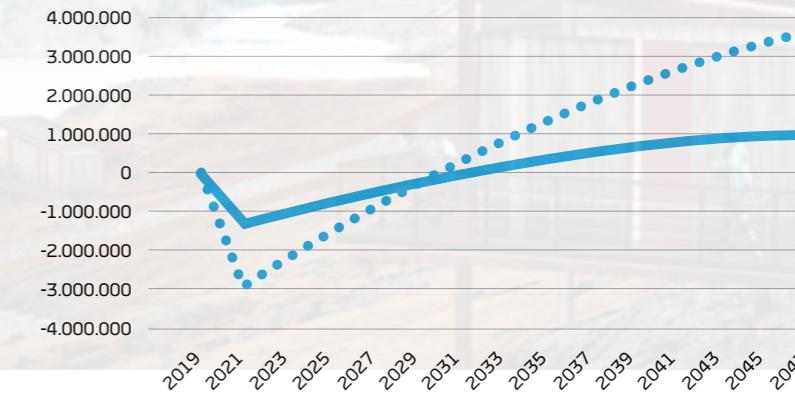
Hotel-it illuaqqallu amerlanerusut sanaartorneqartillugit, takornariassallu amerlanerusunut takornariartartillugit, nassuaatgineqartutut inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut sunniutissat annertunerupput. Ukiuni siulerni mianersortumik naliliilluni Arctic Circle Road 500 mio. koruunit nalinginut sanaartorneqassaaq, soorluttaaq hotel-it/illuaqqat sulisussanullu inissiassat sanaartorneqassasut. Malitsigisaanik sinifit 300-inik ilaneqarnerisigut takornarissat amerlinerisigut ilanngaatigereerlugit

ukiumut 177 mio. koruunik, sinifinnullu 838-nut 492 mio. koruunik isertitaqartalernissaq sioqqullugu, tamanna ukiuni siulerni pisortanut namminersortunullu annertuumik aningaasar-tuutaassaaq.

Aqqusinniortoqneratigut sinifiiit 300-tillugit aningaasartutissat agguataarneqarnissaanni inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa sunniutissat ullutsinni nalinga aallaavigalugu 528 mio. koruuninut (uani akleraarutitugit annaasassatut 15 % aallaavigaanni, takuuk Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfip ilitsersuusiaa), aqqusinermik ingerlatsinermut 100 mio. koruunit, hotel-iliorissamut 408 mio. koruunit, hotel-inut aningaasaleeqqinnissamut 218 mio. koruunit, takornarissanut atugassaarititaasusanut allanut 231 mio. koruunit, sulisullu ineqarnissaannut 354 mio. koruunit atorneqassasut naatsorsuutigineqarpooq. Isertitassat qiviassagutsigtingaartumik aqqusineq sinerlugu takornartartussat nutaat 1.987 mio. koruunit, Kalaallit Nunaannilununap immikkoortortaannut allanut ingerlaqqittunit 993 mio. koruunit annertumik isertinnejqartalissapput. Massakkut timmisartuussiluni angallassisarneq aqqusinermut nuutsinneqarpat, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut anniktsiuinnarmik iluanaarutaalluni missingersorlugu ilaasunut 89 mio. koruuniussaaq, angallassisinermullu 43 mio. koruuniussalluni. Taamaaliluni assartuinermi iluanaarutit annertuumik sunniutaasussaanngillat. Takornariartartussanukua nutaat inuiaqatigiit aningaasaqarnermikkut iluanaarutigisussaagaat.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerat ullutsinni nalinga annertusillugu

Arctic Circle Road misissueqqissaarinerillu allat

Angallannermi attaveqaatinut suliniutinut annertuunut allanut sanilliullugu, Arctic Circle Road-eqalernikkut assartuineq kisimi akitilli-sussaanngimmat inuaqtigijit aningaaasaqarnerinut sunniutissat annertoorujussuupput. Pingaaruteqarnerusumik Arctic Circle Road Kangerlussuup Sisimiullu akornanni perarfisanik nutaanik aammassinissaas patsaalluni, aammali ukiuni kingullerni 26-ni Kangerlussuarmi hotel-inut aningaaasiainnissami qulakkeerinnitoqarsinnaasimannginnerata kingunerisaanik takornarissanik amerlaneruersitsissaaq.

Nallersuussissagaanni mittarfiit ataatsimut pilersaarsiorfigineqarnisaat pillugu Rambøll-ip Deloitte-llu naatsorsuusiaat naapertorlugu angalasut illoqarfii ilaannut angalanerini angallassineq kisimi akitinnerulissaqq, naatsorsuutnilu taakkunani pingartumik Kangerlussuaq heliport-inngortinneqassappat imaluunniit nunaqarfik matuneqavissappat, Kangerlussuarmut Sisimiullu sunniutaasussat nuanninngitsut eqqarsaatigineqannigllat.

Inuaqtigijit aningaaasaqarnerinut sunniutaasinaasut	Arctic Circle Road	Mittarfinnik ataatsimut aaqqiinissaq (Rambøll / Deloitte)
Akitinnerusumik assartuineq	+	+
Takornarialerinermi perarfissat nutaat	++	
Kangerlussuarmi hotel-inut aningaaasiainnissuteqarnissami qulakkeerinninnissamik amigaateqarneq	++	

sanik nutaanik pilersillunilu Kangerlussuarmi hotel-inut qulakkeerinnilersisisussaamat. Ataatsimut isigalugu taakku ukiumut 136 mio. koruunut naatsorsorneqarsinnaapput. Angallassinerup akitinnerulernissaata kingunissaajornaatsumik immikkut naatsorsorneqarsinnavoq.

Assinganik Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap 2011-mi oqaatigaa, Sisimiut Kangerlussuullu akornanni aqqusinissaq inuaqtigijit aningaaasaqarnerinut immikkut aklersinnaannigsoq. Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap misissueqqissaarinermini, assartuinermi iluanaarutissat kisiisa immikkut sammissallugit sinaakkutigismavaa. Taamaalluni aqqusineqarnikkut takornarialerinermi perarfissat nutaat Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap isiginiarsimanngilai, soorluttaaq aqqusinniornek Kangerlussuarmi hotel-inut aningaaasiainnaneq pitsangoriangaatsiarnissaas Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap misissueqqissaarinermini misigisaqarfissatut isiginiarnagu,

Massakkut ilaasartunit assartuinernilu ukiumut iluanaarutissat 6 mio. koruunut 3 mio. koruuninullu naatsorsorneqarsinnaapput. Iluanaarutissat taakku ukiumut ataatsimut 9 mio. koruuniusut ½ mia. koruunit tikillugit sanaartotitsinissami, Arctic Circle Road-llu aserfallatsaolineqarnissaannut ukiumut 6 mio. koruunit atorneqartussanut aningaaasiainnasmuat naammangillat. Taamaalluni nalunaarusiimi matumanik kisitsisitut paassisutissat, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitamut naapertuupput. Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiisitap Arctic Circle Road takornarialerinermini misigisaqarfissatut isiginiarnagu,

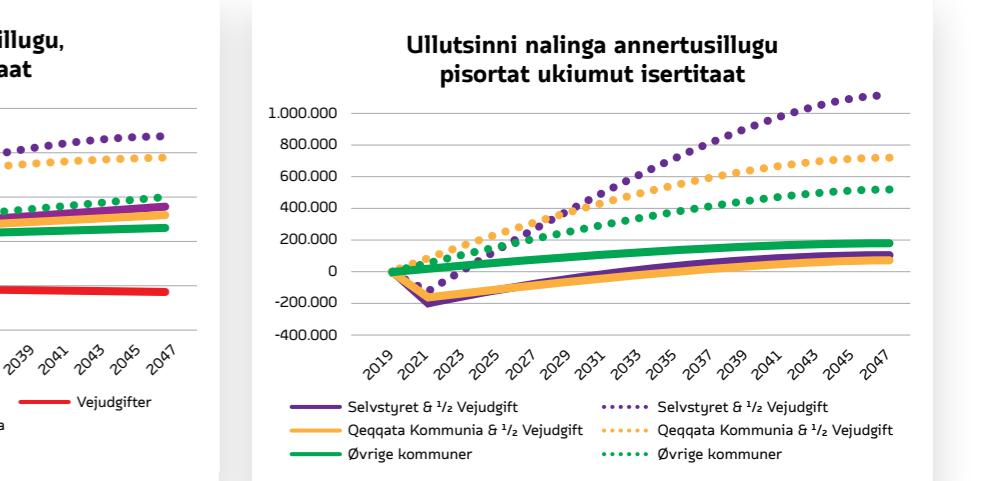
assartuivissaannartut isigalugu misissueqqisaarisimavoq.

Aningaaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfip ilitsersuusiaa naapertorlugu Arctic Circle Business-ip aamma Qeqqata Kommuniata mianer-

sasanik aamma sunnertiassutsimik misissueqqissaarneq ingerlannikuuat. Pingarnertut inerniliunneqarpooq, Arctic Circle Road Kalaallit Nunaanni inuaqtigijit aningaaasiainnissaannut qajannaatsorujussusoq. Ukiuni 30-ni piffisaliilluni pingarnertut kisitsisip nalingata killissai eqtsimmi tulliuttumi takutinneqarput:

Akileraarutitigut isertitat, pingartumik takornarialerisuni sulisut akileraarutaasa qaffakuartuinnarerisigut pisortat missingersuataat pitsangoriartortarput. Sanaartornerup nalaani sanaartort aamma akileraartsapput. Qeqqata Kommuniata inuit akileraarutaat ima agguataarneqartarput, 26 procentit kommunerisamut, 6 procentit kommuninut ataatsimoortumik akileraarummut, 10 procentillu nunatta karsianut/Namminersorlitik Oqartussanut. Inuit akileraarutaasa saniatigut Namminersorlitik Oqartussat mittarfinnit akileraarutinit, takornarialerinermilu tunisanit akileraarutinit isertitaqartarput.

Arctic Circle Road-ip sanaartorneqarnerani ingerlanneqarneranilu aningaaartutuissat isiginianngik-

Arctic Circle Business-ip Qeqqata Kommuniatalu ammasuunissartik pingartippaat, kikkullu tamat eqqortuusorisatik nalunaarsorniassammagit, nalunaarusiatigillu matumunaakkut regneark-i ilangullugu.

Taamaalluni Namminersorlitik Oqartussat Qeqqata Kommuniatalu iluanaarutissaat missingersuutitugit avikkunikit, aqqusinermut aningaaasiainnissuteqarnissaq imminut aklersinnaavoq. Allatigut agguataarinisaq, illuatungeriit isumaqtiginniutigissavaat.

Missingersuutitigut pisortanut kingunissai

A/S Arctic Circle Traffic

Qeqqata Kommuniani Kommunalbestyelsi 2018-imi maajip qaammataani aalajangiivoq, A/S Arctic Circle Traffic pilersissallugu. Qeqqata Kommuniata massakkut angallannermi attaveqaatai siullermik selskabimut ilanngunneqassapput. Sisimiuni talittarfik, Kangerlussuarmilu Sermersuup Kellyville-p akornanni aqqusineq pineqarput.

Qeqqata Kommuniani kommunalbestyelsip ilutigalugu Namminersorlutik Oqartussat piu-maffigai, Kangerlussuarmi Mittarfik selskabimut piaartumik tunniunneqassasoq. Periarfissatut Kangerlussuarmi Mittarfik A/S Arctic Circle Traffic-imut tunillugu. Malitsigisaanik nunap immikkoortotaani angallannermi attaveqaatit tamarmik A/S Arctic Circle Traffic-imut inissinneqassasut siunertaavoq. Selskabip aamma Arctic Circle Road sanaartussavaa, pigissavaa, ingerllullugu.

Mittarfimmiit asfaltesimanninnginnar, angallannermilu attaveqaatinut aningasa-liissuteqannginnera eqqarsaataligulu, angallannermi attaveqaatini Kangerlussuarmi Mittarfik siullertut tigorusunneqarneranut tunuliaquataavoq. Mittarfip asfaltertariaqarnera, mittarfiallu hotel-itaata, ilisimatusartunut hotel-i ilanngullugu aningaasaliisoqannginnera pineqarput. Nuannaarutaasumik ukiuni kingullerni hotel-i aningaasaliiffigineqarpoq, tamannalu hotel-ip aningaasaqarneranut iluaqutaasimal-luni. Neriniartarfimmut nutaamut, ineeqqat ingerlanneqarnerinut il.il. aningaasaliisimaneq, aningaasaqarnekut immikkut akilersinnaasutut assigalugu taamatut pilersitsisoqarpoq. A/S

Uummak Traffic-ip ingerlatsivigineqarnissaanik pilersaaruteqarluni A/S Uummak Traffic-imik Sisimiut Kommunia 2006-imi siunnersuuteqarpoq, pilersarulli taamani sioqqutsisimanguat-siarpoq.

Mittarfip aserfallatsaalineqannginnera, angallannermilu attaveqaatinut aningasa-liissuteqannginnera eqqarsaataligulu, angallannermi attaveqaatini Kangerlussuarmi Mittarfik siullertut tigorusunneqarneranut tunuliaquataavoq. Mittarfip asfaltertariaqarnera, mittarfiallu hotel-itaata, ilisimatusartunut hotel-i ilanngullugu aningaasaliisoqannginnera pineqarput. Nuannaarutaasumik ukiuni kingullerni hotel-i aningaasaliiffigineqarpoq, tamannalu hotel-ip aningaasaqarneranut iluaqutaasimal-luni. Neriniartarfimmut nutaamut, ineeqqat ingerlanneqarnerinut il.il. aningaasaliisimaneq, aningaasaqarnekut immikkut akilersinnaasutut assigalugu taamatut pilersitsisoqarpoq. A/S

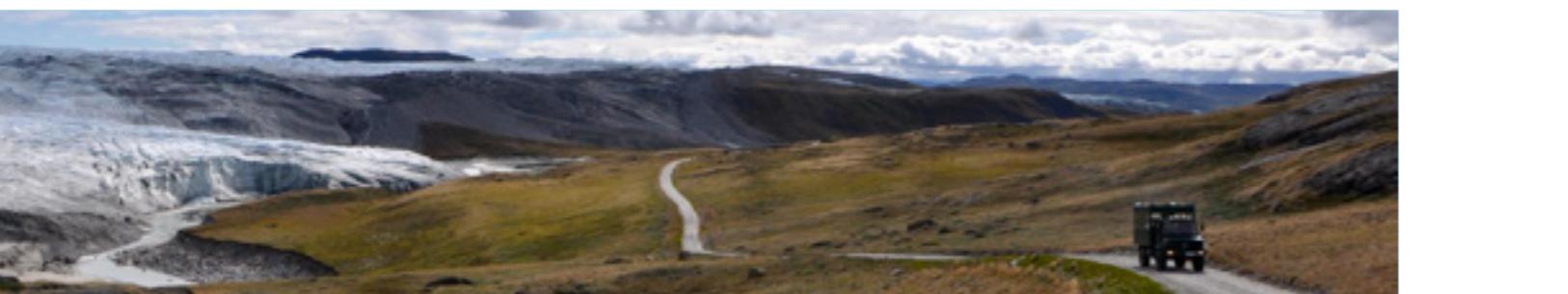

Mittarfimmiit asfaltesimanninnginnar, ataavartumillu aserfallatsaalisiqannginnar, Kangerlussuup siunissaanut annertuumik nalornisitsisimapput, matumanilu nutarterneqarnissaanik pisariaqassuseq pillugit Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersusoqarfiit, Namminersorlutik Oqartussat selskabiutai, siunnersortillu tamarmik immikkut nalunaarusiorssimallutik. Aqutsisoqannginnera paatsuuqatitsillunilu nutarterneqarnermut aningaasaliisimamullu uningatitsivoq, soorunalumi innuttaasunut toqqissismatisinani.

Danmarks Tekniske Universitet-imi Center For Arktisk Teknologi ukiorpassuit ingerlanerini mittarfimmiit ilisimatusarnermikkut 2018-imi isummerput, mittarfip kitaa-tungaata sinaa eqqaassanngikkaanni mittarfik qeruaannartumik ajornartorsiutqarnissaad killilerujussusoq. Amerikkarmiut illersornissaqarfiata Kalaallit Nunaanni mittarfearfissatsilaat nassaarin-nangilaat. Mittarfimmiit atanertuumik aamma sanaartorput.

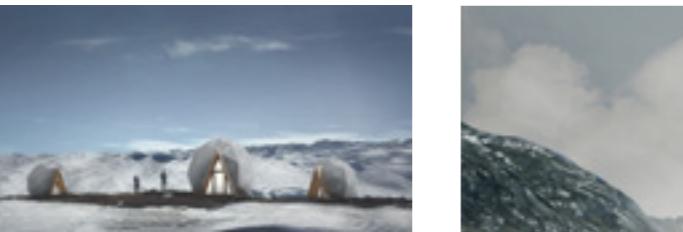
Angallannermi attaveqaatinik aqtsinerup aktieselskabimut nuunneqarnerisigut, pisariaqartumik aningaasaliissutissat naalakkersusoqarfiit assigiinngitut, namminersorlutik Oqartussallu selskabiisa akornanni pitsaavallaangitsumik aqunneqarnissaat piingitoortinneqassaaq. A/S Arctic Circle Traffic pingaarnertut aktieselskabinngussasoq, angallannermilu attaveqaatit ataasiakkaat selskabip ataani selskabiniut inissinneqassasut naatsorsutigineqarpoq. Tama-tuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat angallannermi attaveqaatinik aqtsinerini nunap immikkoortotaanit massakkut sinniisoqann-gimmat, najukkami/nunap immikkoortotaani sunniuteqarnissaq apeqquaassaaq. Naalakkersusoqarfinniungitsoq, siulersuisuniungitsoq, qullersaqarfiuniungitsoru.

Arctic Circle Business-imik Qeqqata Kommuniani suleqateqarnikkut, imaluunniit A/S Arctic Circle Traffic-imi maanngaanni sinniisoqar-nikkut nunap immikkoortotaata pisariaqartai periarfissailu akutinneqarnerulissapput. Assersuutigalugu siunniussaqarnermik nalunaar-uterpalunni oqaatigineqarlutik Arctic Circle Road-eqarnikkut periarfissarpassuit, ullutsinni angallannermi attaveqaatinik aqtsinermi ersip-pasinngillat.

Suleqatigiinnikkut ineriaartortitsineq, siunissamullu ungasinnerusumut pilersaarusiorneq

Nunap immikkoortortaani takornarialerinerimi
ineriartortitsinissaq pillugu Arctic Circle Bu-
siness Qeqqata Kommunialu qanumut suleqati-
giipput. Arctic Circle Business peqatigiifinnut
ilaasortaanermigut nunap immikkoortortaani
suliffeqarfinnutt sinniisuuvooq, Qeqqata Kom-
munianilu kommunalbestyrelsi inuiaqtigiihnit
qinigaanermigut innuttaasunut sinniisulluni.

Arctic Circle Business Qeqqata Kommunialu nukittuumik suleqatigiinneq qangaaniilli ileqqoraa, matumanilu Arctic Circle Business ilaatigut nutaaliornianut siunnersuisarpooq, aammali Qeqqata Kommuniani inuutissasiutinut takornarialerinerimullu pilersaarutinik pilersaarusiorlunilu atuutsilersitsisarluni. Suliassaq una pillugu illuatungerit qanimut suleqatigiipput, matumanilu ACB-p siulersuisi Qeqqata Kommunianilu politikkikut ataatsimiititaliai politikkikut qanimut suleqatigillutilu, assinganik ACB-p allatseqarfia kommunip allaffeqarfialu qanimut suleqatigillutik.

Arctic Circle Business-ip Qeqqata Kommuniatalu qanimat suleqatigiinnerisa kingunerisaanik, Qeqqata Kommuniani Kommunip pilersaarusrusiorfigineqarnerani inuutissarsiorfiit ineriarortinnejarnissaat annertuumik immikkut sammineqartarpooq, takuuq takornarialerinermi immikkut akuersissutit, nunaannarmi angallannermi attaveqaatit unnuisarfiillu annertusarneqarnissaat kiisalu inoqarfinni inuutissarsiititugut

ssat nutaaruuinnaat, takuuq Kanger-
mi issittumi misileraavissaq nassius-
ssarlu, Sisimiunilu heliporti inuinnarnit
artoq illuaraqarfissarlu pillugit kommunip
arusrorfigineqarneranut tapiliussarpaalui.
At illoqarfia ukiorpaalunni aalajangersima-
amma ineriertortinnejqarpooq.

Illoqarfiata avannaa-tungaani Akiani innuttaasunut 5.000-inut inissaqtitsilluni pilersaarut i naammassineqarpoq, innuttaasullu 10.000-inik amerlisinneqarnissaannut mittarifiup avankimmut Kangerluarsuk Tulliu pulasariaata tungaanut ineriertortitsinissamut misissuinerit ni iluatsittumik naammassineqarlutik. Kangerlussuup nunaqarfittaata ineriertortinnejarnis-mittarifiup nalaa inissaqarluarpoq, taamaattumillu aqqusineq sinerlugu hotel-inut, unnuisar-llaqqanullu nunaminertanik immikkortitsinissaq manna tikillugu immikkut sammineqarluni. Alkaluartoq nunaqarfiaup Køkkenfjeld-ip tungaanut ineriertortinnejarnissaanut pilersaarutit alunni sularineqarnikuupput, tamannalu Kangerlussuup, minnerungnitsumillu Sermersuup-nut isikkivilinnik sanaartornissamut hotel-inut aningaasaliisartut soqutiginillutik saaffiginnine-gorna, ukiut kingullit annerusumik sulissutigineqarnikuulluni.

ileraarutit taakku piviutannut Qeqqata Kommuneli aamma Arctic Circle arlilltu piumassuseqarta- i qanimut oqaloqatigiit- ersaarusiorgineqarnera- sanut pisariaqtitanullu nikk piviusorsiorpalaann- ssaannut qulakkeerin- siutillit soqutigisaat iisalu politikkikkut angutaavartumik ineriertortit- aatsip qulakkeerpaa. Suut ermi iluatsinneq-ajorput, u inuilaami unnuisarfittleraavik, kisianni kingunaasumik iluatsittarput gineqaqqaaerneranit allatut

ani ilinniarffiit pillugit
Qeqqata Kommunialu
atigiipput, assersuutiga-
rsiuitut ilisimasaasa,
oqutiginninnerisa
ani Arctic Circle Business
tuuvoq. Tamanna VIS-SIV
saavoq Sisimiuni qaarsup iluani naluttarfissaq,
tassungalu atatillugu qaarsuni sanaartortarnerni
sanaartoriaatsit assigningitsut, sumiiffigisin-
nasailu assigningitsut ARTEK-imi ingeniorinn-
gorniat misissornikuuaat, aatsitassalerinermilu
ilinniartut qaarsuni inissismaffigisinnaasaani
misissugassanik tigusisarsimallutik. Taamatut

qusat atuarifiisa inuutissarsiu-kerlugu CSR-imi suleqatigiin-mik pivoq. Inuutissarsiutinik mi pingaartumik Kalaallit Nun-niarfiata (KTI) aamma Center oqip (ARTEK) suleqatigiinnerat navoq.

illu ilinniartut, ilinniartitsisut
ertuumik annertusaasimapput,
ogimik ilinniarfiit ingerlanne-
natusarnermik aallaaveqar-
imallutik. Tamatuma kingu-
ut soqtiginarluinnartunik
sanaartortitsinernik kingune-
TKI-p, ARTEK-p, ACB-p QK-Ilu
gut Sisimiuni illu atuinikitsoq,
nut kollegie, Kalaallit Nunaanni
Juliaq pilersinneqarlutik. Tas-

eqatigiissuseqarusu
eqatigisanit, nunallu
ni aningasaateqarf
nut tapersersuisartu
suunngilaq. ARTEK-
rpassui uani tamanit
[o://find.artek.bgy](http://find.artek.bgy)

I-p, ARTEK-ip, ACB-nimut suleqatigiinneq
tititsinissaq aamma qeqarpoq. Nukissiuut
niartut Nukissiorfuit kperiarfissat assiginnar
prunalimi nunap imminganik nukissiuute
passuit, aammali sepri kiisalu tinittarneru
rlugu nukissiuutaas.

I-mi ARTEK-imilu ilin Circle Road misissu gunerisaanik aqqus passuit pillugit anne luni. Najukkami sulit virtutiminnillu ilinnia sissiuernut taperse matut tapersersuine

kingunerisaanik, aqqusinissap ingerlaarfissaani assigiiingitsuni avatangiisitigut unammiller-nartussat, sanaartornermi atortussanut soorlu ujaraaqqat siqqallu, itsarnitsanik nassaat il.il. misisoqqaissaarneqarput, soorluttaaq ajor-nartorsiutaaratarsinnaasunut aaqqiissutissat nassaarineqartut. Ilisimasat najukkami akuutitsi-nikkut annertusinikuupput.

Najukkami akuutitsineq inuutissariutitigut/ aningaaasaliisartunik, aningaasaateqarfinnik il.il. avataani suleqtigisanut ammasuunissamut aamma aallaaviuvoq. Nunap immikkoortortaa ni inuutissariutinik ineriaartortisiniissami pitsasunik sinaakkuteqarnermik maluginnissimasun it inuutissarsiorfiit, ACB, Kommunilu aningaaasaliisartunit arjalinnit saaffigineqartarpuit.

"Kiffaanngissuseqalernissamut aqqut. Akimmiffissaqarani angalasinnaaneq, isumannik paarlasseqatigiissinnaaneq iliuuseqarsinnaanerlu kiffaanngissusiuvooq. Sinerissami illoqarfitt, nunarsuattalu akornanni angalanissami Sisimut Kangerlussuullu akornanni aqqusineq qaninnerpaavoq. Kangerlussuup Kalaallit Nunaat Asiamut, Amerikkap avannaanut Europamullu toqqaannartumik attavinitssinnaavaa. Aqqusineq isumannaatsoq, sumiiffimmiillu sumiiffimmut tassuugu apuutsitsisinnaalluni aalisakkanik qalerualinnillu nutaanik avammut nioqquqteqarnissamut ammaassis-saaq, takornarissat Kalaallit Nunaannut takornariarnerminni alakkaapallannissaannut periarfissaqalersissavai, najugaqvavissullu Nunarsuarmut toqqaannartumik attaveqalersissallugit."

Professor Minik Rosing:

"Nunatarujussuup tikinneqarsinnaanera annertusiuk, assartuinermilu akimmiffik peerlugu. Sisi-miunut aqqusineq sanaartorli. Kangerlussuarmi sulinissaq ilungersunarsivallaassappat ilimagi-vara amerikkarmiut Thule-mut nuussasut (uagullu pinngitsaalisaalluta malinnatinneqassaagut). Tamanna kaaviiartitatigut isertitatigullu annertuumik annasaqarfiussaaq."

Professor Jørgen Peder Steffensen

"Kangerlussup Sisimiillu akornanni aqqusineq, Kalaallit Nunaanni aningaasaliisarnerni aatsaat taamak pitsaatigisumik aningaasaliisoqassaaq. Ineriartortitsinissamut aqqusineq periarfissa-qarpassuaqartitsissaaq."

Air Greenland-imisortaanerunikoq Finn Øelund

"Aqqusineq qularnangitsumik umiarsuaateqarfimmut pitsaasumik kinguneqassaaq, sumiif-fiullu ineriartortinnejnarneranut sukkatsisaataalluni."

RAL-imisortaanerunikoq Jens Andersen

"Kangerlussup Sisimiillu akornanni aqqusineq assartuineq eqqarsaatigalugu annertuumik soqutiginarpoq. Kalaallit Nunaannut tamarmut ataqtatigiissitsilerluni, attaveqalernissamut aqqusineq periarfissaqalersitsissaaq. Ilutigalugu takornarialerinerup ineriartortinnejnqarnissaa-nut aqqusineq periarfissagissaartitsilissaaq, taamaalillunilu isertitaqaataassalluni."

AUL-imisortaanerunikoq Stig Bendtsen

Qeqqata Kommunia

Arctic Circle Business
Greenland